

ఆంధ్రపత్రిక

308577 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జేన్న పట్టణము 1915 నం॥ ఆగస్టునెల 25 వ తేది బుధవారము

No 126

నంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ ప్రథమ ౧.

సంచిక ౧౨౬

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

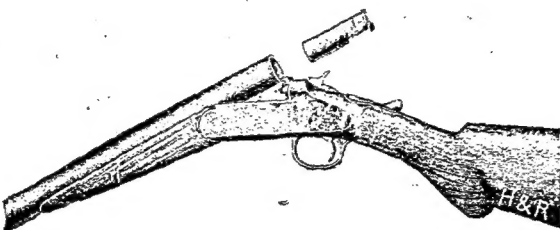
12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.
చెన్నై పుర.

తుపాకులు! తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

య. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,
12, పాపన్న బ్రాహ్మే, మదరాసు.

తామరతైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0.

మా తామరతైలము ఒక్కడబ్బాను నాలుగు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మలముగును. నయము కాని యెడల మీ నాలుకగాలు తిరిగి తిసికొనవచ్చును.

ఈతైలమును ఒక సారివాడిన సుఖపడగలరు.

అమృతాంజనండిపో 109 ఫెరిరోడ్డు, బొంబాయి.

నాగరపువస్తుప్రదర్శనశాలయం దియ్యబడిన పతకము.
గొప్పగొప్పవారిచే వేసినవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందిన
అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము
అమృతశబ్దమాదినిగల
మయమందుగాదు.
వేలవేలవేలవేల విక్రయము.
అన్నిచోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.
మోటుమంతులవలన మోసముగలుగును
పంచభాష చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము
అంజనశబ్దమంతమునగల
సకలుమందుగాదు.
తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, శార్ప
పునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము,
వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు
వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.
చక్కని డబ్బీతో సహా
సీసా ౧కి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు

అమృతాంజనము డి. పా. టి.

బొంబాయి, ఫెరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి. ఈ. ౨. తంబుకెట్టి వీది. జార్జిటౌను, మద్రాసు దూరము నుండి

Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందలి క్రొత్తతాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక వక్షమున క్రొత్త చందాదార్లను చేర్చి ఏజెంట్లు కావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమీషనుగాక నీ క్రిందివిధముగ ప్రత్యేక బహుమానము లీయబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవానికి 50-0-0
50 " " " 30-0-0
25 " " " 10-0-0
ఏజెంట్ల రెండు నెలలలోపై 25 గురు సొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లగా నెన్నబడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక 6 మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంటులీస్తులో చేరినవారికి మాత్రమికమీషను నవ్వయించును.

సమర్థులగు వారికి వలయునేని, పిమ్మట అమ్మతాంజనము డిపోవారి యావధముల యేజెన్సీ గూడ నెవగబడును. మేనేజరు.

కుంకుమ పువ్వు " " 2-0-0
గోలోజనము " " 7-0-0
రసభస్మము " " 0-10-0

అమ్మతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి మదరాసు.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతనమార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచేతయూచేయబడిన నవీన రకపు సామానులును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రలోకమున కెరిగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుక లోనికిం చేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ప్రకటన వ్యయము.
ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.
ఇంగ్లీషుభాషి టైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పండ్లకి రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అంగుళము 1కి రు 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింపదలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల వట్టికొఱకు వ్రాసిన బంపబడును.
ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి అ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0
ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును. అమ్మతాంజనం డిపో, 7, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

అభినవ విశ్వవిద్యాలయములు.

వాని విధానకక్రమము

[సి. రామలింగారెడ్డిగారి వ్యాససారాంశము]

వర్తమానకాలమున వర్ధిల్లుచున్న విశ్వవిద్యాలయములన్నియు నభినవములనుట యవ్యభాషిధానము కానేరదు. అభినవ విశేషమునకు నొప్పునట్టి గుణములు వీనియందెందును బాడకట్టకున్నవి. ప్రాచీనాధునిక భేదము మాఖ్యముగ నిర్మాణ కాలభేదమున నున్నచివను, తత్కాలానుసారము లగు నభిప్రాయముల నాదరించునట్టి శాస్త్రసాధనములకే యాశావంబులుననుంజనుము. నిశ్చితార్థ భేదము వానియందర్శ్యము లవలన గలుగుచున్నది. పురాతనపద్ధతులనుబట్టియు పూర్వాచారంబులనుసరించియునీవిశ్వవిద్యాలయములు స్థాపింపబడినవా, లేక నూతనాదర్శములను నాదరించుముఖ గ్రహించి వాని నెలకొల్పబడు నివిస్థాపింపబడినవా? అను అదర్శానుగుణముగు భేదమునె వనము గడింపవలయును గాని, నిర్మాణ కాలభేదమున సరకు చేయరాదు. ఈ నాటకు వర్ధిల్లుచున్నంత మాత్రమున నిపుటి విశ్వవిద్యాలయము లన్నియు నాధునికములు కానేరవు. కాలభేదమున దోషించు అర్థమును విస్మించి నిశ్చితార్థమును గ్రహించితిమేని, నూతనాదర్శములను సత్కరించి, నవీనోద్యమముల విజృంభించుచు సర్వవిషయములందును సమకాలికాభిప్రాయములతో సమకాలినిగలయునేర్చిన విశ్వవిద్యాలయములనె సార్థకములగు అభినవ విశ్వవిద్యాలయములనందగును. ప్రాచీనములును, అప్రస్తుతములును, కార్య విఫలములును కూడ్యకారణంబులును నగుపద్ధతుల నవలంబించు విశ్వవిద్యాలయము లీనాటకు వర్ధిల్లుచుండినను, అవి పుట్టిననాటికి దగినవై కాని యీనాటికిని నవి యభివృద్ధి నొసంగగల వనతులగువాదము.

నూతన యుగారంభము—తల్లక్షణములు.

నూతన సంస్థాపన ప్రాధాన్యమును నీ యుగమున కేవల వాఙ్మయపరిచితికంటె ప్రత్యేక శాస్త్రజ్ఞాన మధికౌపయోగకారణము. నవనాగరకమునకు వన్నె కెక్కిన ఆమెరికా, జర్మనీ, ఇంగ్లాండు, జపానుదేశములు నూతనయుగంబున మార్గదర్శకంబులుగ నెగడుచున్నవి. ప్రజా బాహుళ్యమంతయు నేకస్థునియు, విద్యా గ్రహణమునకు సామంత సామాన్య భేదంబులు గర్హించుబనియు, మొదలుగ సర్వ సమానత్వమును ప్రబోధించునట్టి యీ కాలమునందు, జపాను మొదలగు రాజ్యంబులు తొల్లింటికళ సారస్వత సారాంశోద్ధానములగు విద్యా సానాదర్శముల విడనాడి, ముఖ్యముగ అంతర్జాతీయ విజయంబునకు నుపయుక్తంబులగు ప్రత్యేక శాస్త్ర విజ్ఞాన వ్యాపనమునకు నుపక్రమించినారు. పూర్వాచారంబులందును, పూర్వాభిప్రాయములందును జట్రునడి విడిపించుకొనలేని మన హిందూదేశమును చీకడేశముననూతన మార్గములను గుర్రెగలేక, పేరునకు వర్తమానమున జీవించుచున్నను వర్తమాన క్రమంబుల ననుసరింపలేకున్నవి. పురాతనపద్ధతులనుబట్టి మన దేశమునందు పెంపెనగ గల్గి జీవితద్వ సారస్వతవిజ్ఞానముదప్పవేరులేదు. ఎవరికి వారు మూల వాక్యముల బరిశీలించి వానితత్వమును స్వయముగ నిర్ధారించుట కవకాశములేదు. ఆర్యగ్రంథముల బొందుచేసి, ఆర్యమహాపురుషాక్రంబులగు విద్యుక్తములను అనిచ్చియుంబుగ వాచరించు నాచారము ప్రబలముగనుండెను. జాతీయాభివృద్ధికి నిది యెంత నిరోధకమో తెలి చెప్పనక్కరలేదు. తదనంతరము ఆంగ్లేయులు మనదేశమునకు వచ్చి నవీనాదర్శానుగుణముగ ఉదారవిద్యా విధానమును నుపక్రమించినపుడు, జాతీయోద్యమము కొంచెమంటరించుటకు పీలుకలిగెనుగాని, ఏకవిధానమువలననే జాతీయాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకము లేర్పడుచున్నది. ఆట్టియములలో విద్యాభ్యసనభాష ఆంగ్లమై యుండవలయు ననుట అగ్రగణ్యముగా నున్నది. అన్యభాషయందు ప్రజ్ఞను గడించిన సృభాషకలె దానిని నిరాక్షరముగను సుకరముగను వాడుకొనుటకు నిరవేర్పటికినిపొసగనేరదు. మనలను స్వీయపరిపాలనా తంత్రజ్ఞులయేకా అకు ఆతంత్రగ్రంథము లన్నియును రచింపబడినట్టి ఆంగ్లభాషను మనకు విద్యుక్తభాషగ జేసివారు. ఈ సుదక్షిణ్యములు కొంతవరకు సంప్రసయములే. కాని ప్రతిపాదకు లొకప్పుడొకప్పుడొకప్పుడు జేసివారు. దేశభాషను దప్పించి, యన్యభాషలో భాషవరిక వర్తనమును జరుపగోరుట ఆసాధ్యముని యెరుంగలేక పోయిరి. ఇందునకు దోడుగ తత్కాలపు వారు వై జెప్పబడిన కేవల వాఙ్మయ పరిచితికి లోబడినవారగుటచే ఆంగ్లేయ ప్రతిపాదకులయనంభవ తీర్మానమునకు నడ్డు తలంపలేక పోయిరి. తదనంతరపు టసర్థములన్నియు నీ కారణమున ప్రబల గల్గెను. ఆంగ్లభాష నెరుంగని వారికి నుత్తమాదర్శములు దూరము లయ్యెను.

క్రొత్త పీఠిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్,

రిజిస్టరు

ఏ శ్రీలంక తమకెంటుకలు సుందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుట మానవలె ననిన, బజారులో దొరకెడు నూనెలనువాడకూడదు. ఎందుకనెన కెంటుకలు యేకారణము కల్గి రాలిపోవుచున్నవి అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నారు. ఈసంగతి శ్రీలంక ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలకలనుండి నూతన సంకోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె కెంటుకలను రాజ్య పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన కెంటుకలు రాలక తిరిగి పెరుగుచుండును. ఈనూనె కెంటుకలను పట్టునలె నున్నగ చేసి మెడనును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యాధులకు ఒక వరరూపమైయున్నది. ఊడు చేత తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినియాతైలము తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కడనులేదు. అది కెండుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమయిన నల్లనిమెఱుంగు కలిగించి శిరస్సునకు చువవట్టిచి మెడటికి క్రొత్తసాంపుగూర్చి మిక్కిలి యింపును సువాసన మిక్కిలుగా గలిగియుండును. ఇది అన్నిటికంటె ఎక్కువయగుటంబట్టి మైసూరునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్తుపదర్శనమందు ఒక యోగ్యతా పుత్రికయు నొసంగియున్నారు. మతీయ మేముకోరకయే నేలకొలది యోగ్యతా సాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియాతైలముయొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు అరబాస్తాంత్ర

పంపియెడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగల ఒకబుడ్డి తైలము ఇవానుగా పంపబడును. పిల సీసా 1-కి రూ 1-0-0 మాడుసీసాలకు 2-10-0 వి. పి. ఖర్చులు చేరు. (ప్రతి చిల్లరడుకాణములలో దొరకును.) సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 153 జూమారుమనీదు, బొంబాయి. ఉద్రాసు ఏజెంట్లు:— మేకా పురుషోత్తమ్ మూర్తి, నెం. 29, చైబాబాద్ రోడ్, పూలగడినపూపము, మద్రాస్.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు.

మనుష్యులకు వరప్రసాదము నోమలు, నల్లులు, చిమటలు, మున్నగు పురుగుండి తొలగింప వడిసిన జపాను చేయబడినది.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0-5-0
కాటోలు పత్తులు
దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును సారదోలును.
240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12
మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలును, పడక టిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుత్తుక పేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును.
పేగు, టైఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడు చుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేక వక్రప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన వి. అజుమి అందు కంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది. పాడరుపాట్లములు మాదిరిచూచుటకుగాను కోరినచో పంపబడును.
పల్లెటూళ్లనుండి వాయువాదు తమ చిరుశామా, పోస్టు, జిల్లా, విడివిడిగా వాయిచుచుండును.
సోలు ఏజెంట్లు:— టి. హర ఆంధుకో, చైబాబాద్ రోడ్డు, మదరాసు.

అందుచేత ప్రజా సామాన్యమంతా కారమున తడవులాడుకొనుచుండెను. ఉద్వేగకారమున సభాకర్తలు కాకపోయెను.

ప్రత్యక్ష పర్యోగకర్తలు—దేశభాషాగౌరవము.

ఈయనర్థమిట్లుండ, ఆంగ్లేయమున జరిగినవారికైనను వర్తమాన కాలావసరములకు దగునట్టివిద్య చేపారలేదు. ప్రారంభమున ఆంగ్లేయ విశ్వవిద్యాలయాదర్శముల చొప్పున స్థాపించబడిన విశ్వవిద్యాలయములు మనదేశములం దిప్పుటికి నటుల నెనడచుచున్నవి. కాని ఆంగ్లేయ విశ్వవిద్యాలయములు మాత్రమే మన ధర్మ కాలమున నితరదేశములను జూచి అవసరములను మార్చుటకు దేశీయములు. ప్రత్యక్ష పర్యోగకర్త విద్యుల ప్రతిపాదించెను. ప్రత్యక్ష పర్యోగవిద్యుల స్వామిభవములను గుర్తించిన నంభూనశ్యముల నిర్వర్తించుటకును బడిన మార్గదర్శకములు. వర్తమానావసరములకు నయ్యని యాత్యవసరములు. వీనిని తమ విద్యావిధానమున బొందుపరచుకొనుటకున యెట్లాండు దేశము తోడి దేశములకు అమెరికా, జపాన్, జర్మనీ రాజ్యములలో మేటి యనిపించుకొనుచున్నది. ప్రత్యక్ష పర్యోగ విద్యావ్యాప్తమునకు నిర్బంధ విద్యా విధానము మూలాధారము నిర్బంధ విద్యాసాకర్తమునకు దేశభాషా గౌరవమువార్యము. దేశభాషా గౌరవముచే జాతీయ విద్య వెంట్రు జేయవచ్చును. ఈ విధమున దేశ విద్యా సమస్యను సాధించి దేశోద్ధరణము గావించిన జపాన్ మనకు నిదర్శనము. దేశభాషలలో నవీన కళల శక్తియు జేమటలు పవనపుట్టి లేదంటు కల్లుయని జపాన్ దేశభాషాదయములను దెల్లగుచు చున్నది. తెలిగ్రాపు తెలిసోన వార్తాపరివర్తనములను గూడ జపనీయులు స్వభాషలోని నిర్వర్తించుచున్నారట! ఇట్టివానికి గూడ స్వభాషను సాధ్యపరచినవార్త వినిన తరువాత, ద్రావిడ భాషల ప్రకృతికాస్త్రాగ్రంథరచనమునకు నొప్పునటు వృథా ప్రలాపముగాక చేయకము. అతివిశాలమును, జాతివాదుల శృంబును, భాషా భూమియును నీ హిందూదేశమున కాస్త్ర విద్యకొరకు నేకభాష నేర్పరచుట యసంభవమందురేమో. ఈ ప్రతివాదమునందు కొంత నిజముండకపోలేదు. ఈ యిట్లుందిన దీర్ఘము ఆంగ్లేయము తొలిభాషగాక మలిభాషగా జేసిన సరిపోవును. సమానభాష కాదలచినదయ్యి, అన్యభాష యగుటచే, ఆభాషయందు పరిచయమును సంపాదించుకొరకు వృథా ప్రయాసనుజేసి, మనోవాళంబుల నిర్మించుటకంటె, సమాజగ్రహణశక్తిని గాపాడి, సహజ వక్త బుద్ధిని బోషించునట్టి దేశభాషా పారాయణమే యుత్తమమని హక్కలీ మొదలగు మానసిక శాస్త్రజ్ఞులు నుడువుచున్నారు.

అభినవ విశ్వవిద్యాలయాదర్శములు

ఎప్పుడైతే దేశభాషల సహజస్థానముల నిర్మించి, జాతీయ విద్యావ్యాప్తమునకు దోడ్పడునో, యెప్పుడైతే మనవిశ్వ విద్యాలయములు దేశభాషలను బోధకావకములుగ జేయునో, యెప్పుడైతే మన విశ్వవిద్యాలయములు ప్రత్యక్ష పర్యోగ కర్త విద్యుల గణన సమకట్టునో, యెప్పుడు గాని మనవిశ్వవిద్యాలయములు అభినవ నామమున దగియుండవు. సర్వ సార్వభౌమ కర్మగారిట్లు ఆంగ్లేయ స. ఘనమున అభినవ విశ్వవిద్యాలయాదర్శములను నిట్లు నిర్వచించియున్నారు:— “ప్రకృతి కాస్త్రపరిజ్ఞానమే నూతనయుగమున జయప్రదము కాగలదు. దానింబట్టి మన యాదర్శములు మారవలసియున్నది. పూర్వమువలె విశ్వవిద్యాలయములు ధనమువెచ్చించుట సామంతుల కొరకు నిర్మించబడిన వనుట యసంభవము.” ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయములు సామంత ప్రజలకు ప్రత్యక్ష పర్యోగ కర్మములుగ నియమింపబడలేదనుట వలన సర్ లోక్యగు గారు రెండు గండు పికాచములను నక్షగ్రాస్త్రావారు. విశ్వవిద్యాలయములు సామంత ప్రాధాన్యములుగాక సామాన్య ప్రజారంజకములగుటకు ఆరంభ విద్యతోబాటు ఉత్తమ విద్యయు, కళాకాల విద్యయు కూడ ప్రజాసామాన్యశక్తికి నెల్ల విషయముల దగినట్లుండవలయునని యేర్పడుచున్నది. ఈ సందర్భమున ప్రజాసామాన్యమొక్క మనో శక్తియు, ధనశక్తియుగూడ సాలోచింపవలసిన విషయములు. ఈరెండు విషయముల యెడలను వర్తమాన కాలమున మనదేశము నావరించుకొని రెండుదురభిప్రాయ భూతములు గాండవ మాడుచు సర్వసమృద్ధాదర్శములను మరుగుపరచుచున్నవి. ఆరంభ విద్యాబోధనము దేశభాషలో జరుగుచున్నను, ఉత్తమవిద్యయు, కళాకాలవిద్యయు ఆంగ్లేయముననే జరుగవలయు ప్రబలవాదుల యభిప్రాయము. ఇదియే ప్రథమపికాచము. సర్ లోక్యగుగారిచే నిండింపబడిన రెండో భాష విడిమొదటిది. ఆయన యభిప్రాయముప్రకారము ప్రజాసామాన్యమొక్క మనో శక్తి సాలోచింపబడినది, యుత్తమ

విద్యయు, కళాకాలవిద్యయుగూడ, ఆరంభవిద్యాబోధనము వలెనే, దేశభాషలోనే జరుగవలయునని తేలుచున్నది. రెండవపికాచము ప్రజాసామాన్యమొక్క ధనశక్తినిబట్టి యున్నది. ప్రస్తుతపు టది కారవర్గమువారి యభిప్రాయముల ప్రకారము ఆరంభవిద్యా వ్యాప్తమునొరతమువారివిద్యుక్తమైనను, ఉత్తమకళాకాలవిద్యుల గడింపవలసినవారు అందునకులయు ధనవ్యయము చేయుటకు సమర్థులయు యుండవలెనట. అనగా ఆరంభవిద్య యొకటి; ఉత్తమవిద్య మరొకటి. ఆరంభవిద్య యనివార్యము; ఉత్తమవిద్య యిష్టాయుష్ప్రధానము. ఈ వ్యత్యాసమును గౌరవించుచు గావోలుకు, రాజకీయతంత్రజ్ఞులు ఆరంభవిద్యావ్యాప్తమును ఉత్తమముగ జనప్రచలయమున లేదన్న మెట్లగు ప్రయత్నముల జేచు నొప్పికొనుచున్నాడు. నిశ్చితార్థమిట్లు సమర్థింపబడవలయును లోక్యగుగారి మాటచే నిదర్శనములు. “ఇప్పుడును ముఖ్యభాషములను దీర్చుటకు ప్రైమరీ, సెకండరీ, మొదలగు విద్యాకాలంతర యెట్లాన జేసినను సరిపోదు. శత్రువు వ్యావ్యాప్తమును వృద్ధిచేయు విశ్వవిద్యాలయములు అధికములుగా స్థాపింపవలయును.” తరువాత ఉత్తమవిద్యా బోధనము కొరకు దేశభాషల వాదించు విషయమున వారె యిట్లు చెప్పచున్నారు “ఉత్తమ విద్య యనగా కేవలము భాషాపరిచితి తోనే పోయినట్లు, అధికారులు ఉత్తమవిద్య వ్యాప్తభారమును వహింపవలయును దంతే తప్పలేదు; కాని యిట్టివిల నొక శతాబ్ద కాలమున దేశముగావించిన భాషాభ్యుదయము సాలోచించినను, ప్రజాప్రబోధము సాలోచించినను, మాటలపోయితే స్థానమున ప్రత్యక్షార్థములు ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చినరీతి జూచినను ఉత్తమవిద్య యనగా, భాషాపరిచయముతో దీరునదికాదనియు, విశ్వవిద్యాలయముల విద్యుక్తకార్యము ప్రజాసామాన్యమునకు కర్మవిద్యాబోధన మనియు దోషగలదు.” ఈయదువుల వాగుగ గ్రహించితిమేని, మనకునిప్పుడు గావలయునది నిరంతర విద్యాప్తమనియు, అందుముఖ్యముగా ప్రజాప్రబోధకారణమనియు ప్రత్యక్ష పర్యోగకర్త విద్యావ్యాప్తమనియు మనము గుర్తించవలసినది. విద్యాసాలోచ్యముకంటె నిరంతర విజ్ఞానవ్యాప్తమనియు స్పష్టపడుచున్నది. ఈ యాదర్శములనే అభినవ విశ్వవిద్యాలయములకు అధిష్టాదేశతల నెన్నుకొనవలయును.

లోక సేవకులు.

లోక సేవాబుద్ధి అభివృద్ధికి మూలాధారము. మన మృదు చేవామకా నేరడు. చేవామన వాసమొనర్చునట్టియు, చేసాధిపతియగునట్టియు నిత్యుండగు భగవంతుడు. భగవంతునియందుగల శక్తులన్నియు బీజరూపమున దీనియందడగి యుండును. వానినన్నిటిని క్రమముగాబెంచి భగవంతునివలె పూర్ణుడగుట కిచ్చటికి వచ్చియున్నాడు. సర్వమేక్యుడైవుడును నొనర్చు తనిని ప్రపంచోపయోగమునకై వివిధోగ పరచుచుండును. కావున మనమభివృద్ధినిండి పూర్ణులమగుట నైతము లోకోపయోగమునకు దగుటని నొనర్చుటయే అట్టి లోక సేవచేయ శక్తులగుటకు యథాశక్తిగా నిష్పత్తినుండియు గొంచెముగా యత్నముజేసి యిప్పటినుండి యలవాటు జేయుచుండవలయు. ఉత్కృష్ట మగునట్టియు పూర్వలగుజ్ఞానముచే మామోటుగా నాచరణలోనున్న లోకోపకారబుద్ధి మనయందు తగ్గుచుండుటచేతనే యంతటి యుత్తమ పదవినిొందిన మన భరతఖండ మిక్కిలిటి హింసీతికవచ్చెను. మనదేశము తొల్లిటి యుత్తమస్థితికి రావలయునన్నచో మనవెద్దలు ఋషులు, తమ చేవాముల నర్పించి రేయింబట్టిట్లు పాటుబడుచుండినో మన బుద్ధుల నట్లుగా నెలకొల్పిన పిమ్మట కార్యరూపముగా నది పరిణమింపగా మనదేశమంత వేగముగా మనవటికంటె నెక్కువగా నుత్తమస్థితికి వచ్చుననుటలో నుండియులేదు. కావున మనవెద్దలెట్లు ప్రవర్తించిరను దానిలో వారిచరిత్రమును మరియు నితరులగు ఋషులకు కథలు తెలిసికొని వారిసదగదినీ చేతనే నంత మట్టు కలవడ బ్రతుక్కింతము.

జ్ఞానవంతులు లోక సేవకులు.

మనము సంపూర్ణముగా ముక్తులమయితిమని యెప్పుడనుకొనవలయు ననగా? వైవారి దుఃఖముల మనవని భావించుచు సోమరితము విడిచి పరోపకారముచే కాలము వెళ్లబుచ్చుచు ప్రహేళిక వుండినప్పుడే. చేవాధారణాదులకు ప్రతి యొక్క దానికి యితరుల సహాయము నేపేక్షించుచునే యున్నారము. అట్టిపరోపకారస్మరణలు జేసికొనవలయును. వ్యాధిముకాదు. ఉపకారమును మరచుటకంటె పాపము వేరొక్కటికలదా? సామాన్యముగా నుపకారము లొనర్చుట లనేకమా

ర్గములుగా నున్నను భాగముగనుటయనునభవము మిక్కిలి గొప్పది. భాగముగమునకు సారమేమందులో? మనకున్న భాగములలో లోకములోని యజ్ఞమును భారదోటుటయు యత్న పూర్వకముగా మనమధిదలనుండి యద్రానిని సంపాదించుటయు భాగముగలభాడు తమోటును తనదనియు మతియు క్కరించుచుమునా కేలననియు నెన్నుకు నుదాహరణము వహించు. నిజముగా భాగవంతుడు సర్వాంతర రాత్మ్యముండ జొచ్చి వారివారి సుఖదుఃఖములను తాను వాగవధించునట్లు తెలిసికొను చుండును. మతియు బ్రహ్మభావము గలవాడగుటచే జనుల పునమేక్యుడనియచ్చి, పూజ్యభావముచేత దెలిసికొను భాగవంతు డేర్పరునివలె నిండాద చేతే గజుల దుఃఖాభాసముల విదాగడ జేయుటకై నొమ్మబడు. భగవంతుడు మానవదేహము గాన్చి యాపని నెంత చక్కగా నొనరించునో వానంత వాగుగా ననిజేయెను.

‘సంతుని లోక సేవ’

వ్యాసమహర్షి పుత్రుడగు కుశం దైవేంద్రప్రాయమునకై భాగ్యు యుండెను. ఈతడుమనమునాదికము నొంచునప్పుడే కృతకృత్యుడ యాయెను.

ఈతఁ డింటియందు జేయదగుపని లేకపోవుటచే గృహమును విడిచి చరించ మొదలిడెను. కుశాయుఁ డెడబాయుచుండెను గదాయని వ్యాసుఁడు కుశాయుఁడా కుశాయుఁడా యని బిలచెను. అప్పటికప్పుడే భాగవదియును కుశుఁడు బ్రహ్మస్వరూపుడై యంతట నిండినవాడగుటచే యా పిల్లవాని దేహమునందు మాత్రమేకాక చెట్లు మున్నగువానియందు నిల్చి జవాబునిచ్చెను. అట్టి సర్వజీవులయెడ నిండియున్న కుశున నులింపెదనన్న యర్థముగల

శ్లో॥ యం ప్రవజతే మనశేతమశే తకృత్యం

దైవప్రాయసో విరహకాతుర అజహాన

పుత్రేతి తన్మయతయాతరవోభిశేదః

తం సర్వభూతహృదయం మునిమానతోస్మి’ (భాగవతము)

లోకములో భాగవతమున మంగళాచరణ మొనర్చిరి. కావున భాగము తమంతట తాము స్వాధ్యక్షరాయణశక్తియు నలంబించి వారుకాన వారందఱి హృదయములయందుండి లోకమునకు యజ్ఞాన వివారణమునకై నేకచేయుచుండెనుమాట తెలిసికొనవలయును.

‘భక్తులు లోక సేవకులు’

భక్తిహృద్ధులుగూడ సేవామూలకమగు తమభక్తి నొనర్చుచుండురు. “తాముండుట మూడులోకము లుండుట, యననట్లు తమ సుఖమే లోకమునకును సుఖమని యెంచు తమరు మోక్షమునంది భగవంతుని సాన్నిధ్యము నొందుకొనుటకై మోక్షముని భావించురు. జగత్పితరుగు భగవంతుఁడొనర్చు లోక సేవాకార్యముల పట్ల జ్ఞానలమగునట్టియు బిడ్డలమగు మనము భగవంతునికి లోక సేవాకార్యమున మన శక్తికొలది యాయన యభిప్రాయమెట్లని యాయనకు సహాయ మొనర్చుటమనకు విధియగుటచే నట్టికార్యమునొనర్చి యాయన యందు మనకున్న భక్తి సగపటచరలెను. ఆయన సర్వశక్తుడు. ఆయన చేతకాక మనసహాయ మనేపేషించునట్టివాఁడు కాదు. దయాస్వరూపుడగు నాయన తనబిడ్డలమగు మనముమాడ తనవలె పనిచేసేచో నాయనకు చాల సంతోషము. ఆయనకు సంతోషమును పని యొనర్చుటే భక్తుడొనర్చు భగవత్పేక్ష నీవి విషయములో భక్తుండగు ప్రహ్లాదు నుదాహరణగా డిక్కి కొందము.

‘ప్రహ్లాదుని లోక సేవ’

ఈచరిత్ర యెల్లరకును విశదమ. పునరు భాగవతోక్తముండగు నీతఁడు దుష్టుడగు పాండ్యకశిపుండను రాక్షసరాజు పుత్రుడు. ఈతఁడు హరిభక్తుడు, తండ్రి హరికి పగవాఁడు. కుశాయుని హరిభక్తియందీ తొలగింప వలయునని మిక్కిలి యత్నముల నొనర్చెను, కాని ప్రహ్లాదుఁడువినక తండ్రిచే కడగంట్ల బడవలసిన వాఁడాయెను. తుదకు నారాయణమూర్తి నృసింహకృపిదాల్చి పాండ్యకుఁడంపి భక్తుని యందలి వాత్సల్యతచే నీకేమి వరముకావలయునో కొరకొచ్చుని యాజ్ఞాపించెను. అప్పుడు ప్రహ్లాదుఁడు కొరిన వరమును మనమువినచో నిజముగు భక్తుడెట్లు లోక సేవాధురంధరుడగునదియు మనకు బాగుగా బోధపడగలదు.

శ్లో॥ ప్రాయణదేవమునయ స్త్య విముక్తకామాః

మానంచరంతి విజనేనపరాధినిస్తాః

వైవాస్విహోయ కృపణాన్య ముమాక్షు ఏకా

సాన్యాత్త్వదన్య కరణంభోవోనాతశ్చే (భాగవతము)

అమృతాంజనం దీపాః ౧, తంబూకట్టివీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
సీసా 1.కి.గ్రా. 0-10 అణలు మాత్రమే.
పంచభాష చీటి మాదికొనిన మోసము గలుగకు.
అమృతాంజనము డి.పి., నుడరాసు.

వారావరణసితి.

1915 సం. ఆగష్టు నెల 25-వ తేది.

ప్రదేశములు	అగష్టు 25 తేది, ఉదయమున గంటలకు అమ్మిన పాతము	కడచిన 24 గంటలలో, నిద్రను ఉద్దేశించి		వర్షపాతము.	
		అగష్టు 25 తేది, ఉదయమున గంటలకు అమ్మిన పాతము	అగష్టు 25 తేది, ఉదయమున గంటలకు అమ్మిన పాతము	కడచిన 24 గంటలలో	గత ఏడాది మొ. కేటగి
గోపాలపురము	29.564	91.5	82.8	...	15.25 22.08
వాల్తేరు	29.555	87.0	77.7	...	27.93 16.01
కాకినాడ	29.552	90.0	72.20	07	20.64 18.89
బందరు	29.538	80.1	74.0	45 0	23.60 18.81
గుంటూరు	...	81.2	75.2	14.8	19.43 ...
నెల్లూరు	29.643	82.6	75.9	01 0	8.83 7.89
మద్రాసు	29.688	87.5	77.0	00.02	11.48 11.46
కడపూరు	29.715	86.8	77.2	...	9.50 10.15
నాగపట్టణము	29.738	85.4	74.8	00 80	6.87 8.75
కొలంబూ	29.830	85.9	76.6	00.8	85.91 86.56
తిరువనంతపురము	29.827	82.2	73.0	00.1 6	45 57 83 85
కొచ్చికోట	29.836	88.8	78.7	0.22	87.75 78.65
కల్లికోట	29.818	79.0	72.7	0.32	86.64 90.87
మంగళూరు	29.825	81.5	72.2	1.23	79.49 10.89
బొంబాయి	29.712	85.5	75.4	0.83	60.83 55.91
హైదరాబాదు	29.640	80.1	70.8	0.23	24.41 17.75
అనంతపురము	...	89.7	72.1	0.22	9.82 8.59
బళ్లారి	29.705	90.5	73.7	...	13.49 8.52
కర్నూలు	29.696	85.7	72.1	1.45	10.24 14.81
కడప	29.682	87.2	76.8	0.14	11.80 14.08
తెలంగాణ	29.750	81.8	65.6	0.44	17.36 17.1
కొడైకానూరు	22.691	61.2	52.1	0.06	28.47 24.73
ఉదకమండలము	22.922	60.5	51.4	0.05	37.00 30.98
కోయంబత్తూరు	29.790	85.8	70.8	...	9.57 8.00
నెల్లూరు	29.706	83.7	74.4	0.81	2.22 17.95
నీలము	29.758	85.0	72.8	...	20.05 19.57
తిరుచనాపల్లి	29.742	89.5	76.6	0.14	9.98 13.84
పురుకోట	29.744	90.0	74.9	0.51	173 14.25
చుధుర	29.742	83.4	75.6	...	12.27 11.60
తిరునల్వేలి	5.99 5.78

పడమటి సముద్రతీరమున, దక్షిణప్రాంతములందు ను వాయుభారము మార్పులేకయున్నది. ఇక్కడ ప్రాంతములందు వాయుభారము తగ్గియున్నది. సర్కారులలో మాత్రము శ్వేత తమగా తగ్గియున్నది. బంగాళాఖాతపు ద్వీపములలో వాయు చలనము చాల వురకడిగా నున్నది. కర్నూరుకూడ అధికముగా తగ్గియున్నది. దీనివల్ల బంగాళాఖాతపు ప్రదేశములలో వర్ష మధికముగా కురియుట కనబడుచున్నది. రాజధాని నుండంతట ను వుష్ణస్థితి చాలతగ్గియున్నది. మధ్యమోష్ణస్థితి 7 డిగ్రీలకంటే తగ్గియున్నది. ఇటీవల వుష్ణస్థితి సాధారణముగ వుండు దానికంటే నెల్లూరులో 13 డిగ్రీలును, బందరులో 11 డిగ్రీలు ను తగ్గియున్నది. రాత్రి వుష్ణస్థితి గూడ తక్కువగా వున్నది. కాని అయితే అది అంత అధికముగా లేదు. తేమ అధికముగా నున్నది అకాశమునందు మబ్బులు కమ్ముకొని యున్నవి. వర్షము సాధారణముగా కురిసినది. కొన్ని ప్రదేశములందు మాత్రము అధికముగా కురిసినది. బందరులో 4-5 దుక్కిల వర్షము కురిసినట్లును, కర్నూలు గుంటూరులో 1-4 దుక్కిలు కురిసినట్లును తెలియవచ్చుచున్నది.

సర్కారుల సముద్రతీరమందు వాయువు తేలికగవచ్చుచున్నది. రాజధానిలో చాలాభాగములో వర్షము కురియుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్నా,
వారావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు

ఆగష్టుదినచర్య.

ఆగష్టు 26 వ తేది.

మహాజనసభ హాలులో హిందూదేశమద్య మంకములను గురించి సా ౫-30

చెన్న రాజధాని కళాశాల. సంస్కృత సంఘమువారి తరపు సభ సా ౫-30

ఆంధ్రసహ హాలులో యస్. సత్యమూర్తిగారి ఉపన్యాసము సా ౫-౧౫

ఆంధ్రసహ హాలులో రామదాసుగారి ఉపన్యాసము సా ౫-30

హిందు హైస్కూలు, తిరువల్లి క్లెజ్ కె. కృష్ణమూర్తిగారి ఉపన్యాసము సా ౫-30

దీపముల వేళ:— నేడు శేపు సాయం కాలము 6 - 54 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడును.

కాలమానాస్థితి:— నిన్న ఇదికోవ్వస్థితి 87-8 డిగ్రీలు, ఆధిమోష్ణస్థితి 80-7 డిగ్రీలు.

చెన్న పునఃజననసభ:— ఈసభవారితరపున కచ్చే ఆగష్టు 27 వ తేది సాయంకాలం 5 - 30 గంటలకు సి. కెల్వె రాజు మొరలూరిగారు "హిందూదేశపు మద్యమంకమును" గురించి ఉపన్యసించును హానలిల్ బి. యస్. శర్మగారు అధ్యక్షతన వహించును.

చెన్న పునఃజనన సంఘసంస్కరణసమావేశము:— ఈ సమావేశవారితరపున శేపు గురువారము ఆగష్టు 26 వ తేది సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆంధ్రసహహాలులో వి. రామదాసుగారు "వాయుభారస్థితి ప్రాయములను గురించి" ఉపన్యసించును. హానలిల్ న్యాయమూర్తి సర్. సి. శంకర నాయకుగారు అధ్యక్షతన వహించును.

చెన్న పుర క్రైస్తవ కళాశాల:— ఈ కళాశాల చరిత్ర శాస్త్రసంఘమువారితరపున శేపు గురువారము ఆగష్టు 26 వ తేది సాయంకాలము 5-15 గంటలకు ఆంధ్రసహహాలులో న్యాయవాది యస్. సత్యమూర్తి బి. ఏ. బి.యల్., గారు "ప్రాచీనభారతవాదము, యుద్ధమును" గురించి ప్రారంభోపన్యాసమును జేయుదురు. హానలిల్ న్యాయమూర్తి కౌటుని ప్రాటరుగారు అధ్యక్షతన వహించును.

హిందూ హైస్కూలు, తిరువల్లి క్లెజ్:— ఈ హైస్కూలు హాలులో శేపు గురువారము ఆగష్టు 26-వ తేది సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మౌలానాసభవారి తరపున మూలము సహాయపరిచితులగు కె. కృష్ణమూర్తిగారు ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి గురించి ప్రారంభోపన్యాసమును జేయుదురు. జి. వెంకటరంగారావుగారు అధ్యక్షతన వహించును.

న్యాయవాదాభ్యాసక సంఘము:— నేడు సాయంకాలము 5-10 గంటలకు భాండాగారు కచ్చేరిలో ఈసంఘమువారి సభ ఒకటి నడుచును. న్యాయవాది టి. ఆర్. రామ చంద్రయ్యగారు "న్యాయవాదులు సదుపయోగపరిచిన విధము"ను గురించి ప్రారంభోపన్యాసమును జేయుదురు. హానలిల్ ఆర్.ఎస్.కే.టు జనరలుగారు అధ్యక్షతన వహించిరి.

సి. గా యువజన క్రైస్తవ సంఘము. సింలా ఆగష్టు 24. —సింలాలో ప్రధాన కార్యాలయమున నేడు ఇభ్యులు ప్రేక్షకులను విస్తారముగ సమావేశమైరి. కల:త్రా వాసులగు పి. ఏ. గూల్లుగారు నూతనకార్యదర్శిగా నియోజింపబడిరి డబ్బూ. టి. విల్సన్ గారి స్థానమునకు యస్. కృష్ణకార్యదర్శి పనిచేయుటకు వచ్చిరి. ఆయనకు స్వాగతి మొసంగుట కింక జరుగబడిరి. సియూకాభాగ్యక్షులగు సర్ రై నాలు క్రాడెరుగారు తాత్కాలిక గౌరవ కార్యదర్శులగు హైయ్యగారి సభించింది సియూ సంఘమువారి సత్తును గూల్లుగారికి స్వాగతి మొసంగిరి. గూల్లుగారుకు కుదిరింది ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి సింలాకాభున సర్ రై నాలు గారు రధ్యక్షులుగని యోజింపబడి మూడు సంవత్సరములై వరి. సర్ హెన్రీ మెరు మోహను గారును సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లీ గారును సహాయాధ్యక్షులుగా నుండిరి. ఇప్పుడువారిలో సర్ హెన్రీ మెరు మోహను గారు కెయరీకాభు కధ్యక్షులైరి. సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లీగారును లాహోరు సంఘమున కధ్యక్షులైరి. ఆ కార్పరుగారు నుండిరి.

పార్లమెంటుసభలో హిందూదేశ ప్రశంస (ఇండియా కత్రి)

ప్రైవేట్ సీనరు నియమింపబడిన సింలియన్ గారి ప్రేషనములు:— సర్. జి. జి. బార్బియగారు ప్రశ్న:— ఇండియా సివిలు సర్వీసు పోటీ పరీక్షగా నెస్, చులి సర్వీసును ప్రైవేట్ సీనరు ప్రాధే మనకు కాలముగడప కలయునని నియమింపబడిన యుద్వోగముల కొనియెత్త ప్రైవేట్ సీనరు యంతకాలమునందున? ఆ సేవలో వారున్న పురుషు వారికెట్టి జీతభత్యముల నిత్తురు? సేవాసంతరము వారు ఇండియా సివిలు సర్వీసులో బ్రవేశించుటకు మున్ను ఏయే పరీక్షలు గలవని నెస్ కలసియున్నది?

చాంబర్లెను గారి జవాబు:— ఇండియన్ సివిలు సర్వీసు యుద్వోగమునకు నెస్ కొనబడి ప్రస్తుతము ప్రైవేట్ సీనరులకు నున్న వారికి ప్రైవేట్ వృత్తి ప్రకారము జీతభత్యము లిటుబడుచున్నది; నెస్ కార్యభాగములగు వారి ప్రైవేట్ సేవాకాలము నిష్ణాయింపబడును; సేవాసంతరము ఇండియాలో సివిలు అధికారియగు స్వీకరింపక మున్ను వారే రాజధానిలోనికి బంపబడుదురు, యా రాజధాని భాషను నేర్చుకొని, యందొక పరీక్షను నెగ్గవలసియున్నది; మఱియును ప్రస్తుత స్వాగతము వారికి పరీక్ష నివ్వకలెను.

మద్య గాని నిషేధవిషయము:— సర్ మార్బుర్రు రాబర్టు గారి ప్రశ్న:— హిందూదేశ పాత్రకాలలో మద్యపాన విషయమును బోధించు పాఠములను పఠనీయగ్రంథములలో తెట్టుడని ఇండియా యుక్త ము ప్రభుత్వము వారు స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి 1907 సం. మున సలహాచేసియున్నారను సమాచారము తమకు తెలియదా? తదనంతరము 29 మే 1914 సం.న ఉత్తమాధికారులకు ఇండియా కార్యదర్శిగారు పంపిన హుక్ములలో ఇంగ్లాండు విద్యాసంఘమువారిచే నాదరింపబడుచున్న పఠనీయగ్రంథ పటికను నమసరింపకచ్చునని చేసిన సలహా తమకు తెలియదా? ఈ సిఫార్సు ప్రకారము నెగ్గరాజధానలలో నేయే ప్రయత్నములు జరుపబడెనో తెప్పగల్గుదురా?

చాంబర్లెను గారి జవాబు:— నాకు తెలిసిన విషయమువగా కూర్చుండునపుడు 29 మే 1915 సం. వ పంపిన హుక్మును పుకారము, ఉత్తమ ప్రభుత్వమువారు ప్రైవేట్ పుడిక సలహాను అనుసరించుటకు తగు నుసాయముల జెప్పునని బొంబాయి, మద్రాసు, క. గ. దేశ విద్యాకాభాగముని గోరకట. ఇతర రాష్ట్రములలోనూడె నట్లు జేయుచుండెదరి తెలంచెదను. ప్రతి రాష్ట్రములో నియమమునజేయు పుకర్తములను ఎత్తెజు కార్యానుక్రమణికలలో నుదహరించుటకు ఏర్పాటుచే సెదను.

హార్టు సెంటుజారి గెజటు. 24 8-15

మునిసిపలు: సి. వె కటరంగారావుగారిని కర్నూలు తాలూకాలో సభ్యులుగను; గంటి లక్ష్మన్నగారిని రాజమహేంద్రవరము మునిసిపాలిటీ సభ్యులుగను; గంపాడు జిల్లా వాసునకాపురములకు జగన్నాథ పాధి భామగ గారిని బహంపురము తాలూకాలో సభ్యులుగను నెస్ కొగి భావశ్రీరామ సరిసింహారావు పంతులుగారు రాజమహేంద్రవరము మునిసిపాలిటీ సభ్యులుగ చట్టముల ప్రకారముగ నెస్ కొనబడియు అంగీకరించబడిరి.

1915 సం. ఆగష్టు 15 తేదీనుండి గంజాముజిల్లా ను రథా యూనియను గ్రామములో టీకాలను జేయుచుండెను. యావశ్యకము ప్రయోగింపబడినది.

రిజిస్ట్రార్:— డిప్యూటీ కలెక్టరుల పరిశ్రమములు:— వహమ్మరు టాబాద్దీకు సాహెబు బహదరు గాని తిరునల్వేలి నుండి కర్నూలునకు; శ్రీనివాస సాందరరాజ అయ్యంగారు అగర్తల + 80 కర్నూలునకు సేలమునకు; రావుసాహెబుదే వాగీర్యాదమునాదరుదిరివినునాదరు అగర్తల గాని సేలమునుండి వినుచునాబ్లికి; కుది రాఘవేంద్రారావుపంతులు గారు తిరుచనాపల్లిలో నె జనరలు యూటీకుండి ప్రెషరీపరికిని, బసరాజు నూర్యవారాయణరావు పంతులుగారిని గంజాములో స్పెషలు యూటీకుగింపగా నె కృష్ణజిల్లాను; బనలాయించిరి.

సాఫ్టు అఫీసుల ఇన్స్పెక్టరు జి. నునియలు నాయుడుగారికి నాల్గవరగతిలోకి పుమోషును ఈయబడినది. కడచిన ఆగష్టు 16వ తేది గర్నూరుగారును కౌన్సిలును గంజాములోనిదివరకు ప్రయోగించెనో పుష్కరాను మేజిస్ట్రేటుగా నుండిన ప్రతాప చంద్రదత్తు గాని గంజా (ఏజెన్సీ) సెషన్సు కోర్టుకు అడ్మినిస్ట్రేటర్ సెషన్సుజడ్జిగా జేసిరి.

గోదామ జిల్లాలో పుష్కరాను మేజిస్ట్రేటు, చిత్రమొహన్దాస్ భాన్, సాహెబు బహదరుగారికి భావలో సాఫుల వాసులము పుష్కరానుకు మెంటువారు వుత్తర విచ్చిరి.

విషయము క్రమణిక.

అభ్యుదయ పత్రికా కార్యము	2
సామాజిక సేవలు	3
కృత్రిమములు, స్వచ్ఛమైన బహుమానము	4
సామాజిక వాదము, సామాజికములలో హిందూదేశీయత	5
ప్రధాన వ్యాసము:-	
హైందవ భవిష్యత్తు	6
సామాజిక సమస్యల గ్రామము	
సామాజిక సమస్యల గ్రామము	7-8
సామాజిక సమస్యల గ్రామము	9-10
సామాజిక సమస్యల గ్రామము	10-11-12
సామాజిక సమస్యల గ్రామము	13
సామాజిక సమస్యల గ్రామము	14

ఆంధ్రపత్రిక

1915వ సం॥ ఆగస్టు నెల 25వ తేది

బుధవారము

హైందవ భవిష్యత్తు

యధము లాగుచుండుకొలది బ్రతికేసామ్రాజ్యమున నుత్సాహమును మొదలుపెట్టెడిది. మన దేశమునందలి స్త్రీలు చూపుచుండు మహాభివేషమును గవనించినయెడల నెంత హృదయ పూర్వక కఠిన్రమ సామాజ్య మంతటను జరుగు చుండు నదియు దీనిదము కాగలదు. కడచిన 21 వ తేదిన బొంబయిలో విల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారి యాజమాన్యముక్రింద నొకసభ సమావేశమయ్యెను. యధము ప్రజాతీతముననుప కిరవ యధ్యక్షుని యందు మన సైన్యముల సామ్యములములకయి వస్తువులను పిల్చముచేసి పంపు నిమిత్తము బొంబయి యందలి మన సాదరితము బోక్కునావత్సరకాలము చేసిన కఠిన్రమ నాటికము ప్రశంసకు వచ్చెను. వారి సభును ఇతిరదాకములు కాక 4½ లక్ష రూపాయల చందాలను పోగుచేసెడిది. బొంబయిలోని హిందూ ప్రజల్ని వైద్యాలయమును అలెగ్జాండ్రాలోని వైద్యాలయమును మాత్రమే కాక బొంబయిలో మరొకటి వైద్యాలయములు బొంబయి స్త్రీ సభునుయొక్క కఠిన్రమచే నెర్పడినది. మన సైన్యములను కలవడి నక్షాదీక్షలు లెక్కకొను నెడల బొంబయి స్త్రీలకిపో మూలముగా మూడు లక్షల రూపాయలు బహుదామైనవి. ఒక్క మహమ్మదీయ స్త్రీ ఆసనము యుపపులను చేసి పంపిరి. ఒక్క మైకోపిజను స్త్రీ 2000 ముడుపులను చేసిరి. ముగ్ధులముగోని సేనానాయకులు బొంబయి స్త్రీ సభువు సాహాయ్యమును ప్రశంసించుచు ఆసనములకు కఠిన్రములగు విల్లింగ్టన్ ప్రజల్ని గాని ప్రతిదినమును సాతనసహాయమున కయి చేకూర్చున్నార. ఒక్క పర్యాయము ఏడనున సేనానాయకుడగా నుండు ఎంకోహస్ట్రుడు గారు 2000 ముడుపులు కావలెనని ప్రార్థించిరి. సామవారము తొలగి వార్త వచ్చెను. బృహస్పతివారమునకు బుద్ధిలు సర్వసిద్ధముగ మూలబలో నమరి ప్రయాణోన్మథములయ్యెను. ఇంతటిగ్రతగా పని చేసినది మహాద్భుతమని వర్ణింప నవసరములేదు. భూమి హైందవభూమి. పసిసేయవారు స్త్రీలు. ఇదివరకు నిట్టిపని నెన్నడును నెరుగనివారు. ఇది మన యధ్యక్ష మన నేమో సామాన్యముగ విదిన సామాన్యముగ పూర్వపరాయణముపాటు లయి మన సామాన్యముల కొందరైపోయెను. ఇంత ప్రగతికి పడచేయుచుండు

మాసాదరితముల మానసములలో రాజకీయాకాంక్ష. కలదని యనజాలరు గదా! తనభర్తకు సంతయారోగ్యము లేకున్నను దయాద్వహృదయముతో యధ్యక్షగమున బోరు వీర సోదరుల సహాయార్థ మింను మన సామాన్య చేయవలసి యున్నారమని యుద్ధోపేషనే తెంచిన మెచ్చనతి తిలకిమునకు రాజకీయాశ ముముగు గలననజాలరు గదా! హైందవభూమి ఆకుంత భక్తివిశ్వాసములతో సహజసాత్త్విక గుణముతో నిర్వాహకమై మనో సామ్రాజ్యమునకు దోడ్పడుచున్నదయలకు నింతకంటె హైందవభూమి ప్రత్యేకము నిదగ్గనములను గొనిరావలసిన యవసరము లేదు. ఈ హృదయపూర్వక, దయాభరిత సేవయే మాభారతమాతయొక్క యంతరంగమును నపూర్వరీతిని చిహ్నించుచుండ మే మెటకో నెడకు కొనుచు బోయి ముఖ్యమంత్రిగారి యొక్కగాని బోరు. లాగారి యొక్కగాని కిద్దను ప్రభువుయొక్కగాని హిందూ ప్రభువుయొక్కగాని తదితరుల యొక్కగాని వాగ్దానముగా నైచ్చికముగా వెలువడిన యోగ్యతాపత్రములను కొనిరావలసిన కారణము కానరాలేదు. ఇంత యన్యాయభక్తి ప్రేమలను చూపుభూమి ఎప్పుడెందుడెయో యడుగుచుండిన మానవస్వాతంత్ర్యములను పలుమారు ఇదిగో ఇచ్చెద మని మహారాజులు చక్రవర్తులు మంత్రి మండలులు, రాజకీయవేత్తలు ఆశలు చూపిన లోకప్రజా సామ్యపు హక్కులను సామ్రాజ్యపు నితరభాగములకు వలెనే మాకును నొసంగవలసిన దని కోరుటను కఠిన్రపాపేక్షగా వ్యాఖ్యానము చేయునంతటి వారు వివేకవిహార స్వార్థపరులలో న్యాయాన్యాయ వివేచనాశక్తివిరహితులలో కాకమానరు. ఇప్పటికప్పుడే సామ్రాజ్యవిభాగములగు నధినివేశములకు నెకవిధముగ నూతన వికాసమును నాంగ్లమంత్రి మండలివారు కలుగజేయుటను నిర్ణయముగా చెలిపి యున్నారు. కనడా ముఖ్యమంత్రి సర్ బోర్డనువారేని ఆంగ్ల మిత్రమండలివారు తమతో కలిసి యుండుటకై యాహ్వానము చేసినారు. బోర్డనువారు ఇదివరకనేక పర్యాయములు చెప్పటయే గాక యిటీవలను గూడ నధినివేశముల కి యుద్ధాంతమున జరుగగల సంధిసంబంధమున జోక్యముండుననియు, యుద్ధానంతరము సామాన్య నిర్వహణమున భాగము కలుగుననియు స్పష్టముగా చెప్పియున్నారు. సామాన్య నిర్వహణ విషయమున తమకును హక్కులుండి తీరవలయునని బహుకాలముగా నధినివేశమునుపనిచేయుచున్నవి. వారి పక్షము వహించిన ఆంగ్ల ప్రజయు నొక భాగముండుచునే వచ్చుచున్నది. ఈ యధ్యక్ష కారణముగ సామ్రాజ్యములలోని ప్రత్యేక వ్యక్తి రాష్ట్రములకు సామ్రాజ్య నిర్వహణమున భాగము కలుగునీతిని నొక ప్రతిపాదన యేర్పడు ననుట సిద్ధము. ఇదివరకు సంయుక్త సామ్రాజ్యమును గురించి యుపన్యసి చునప్పు డంతయును నధినివేశ ప్రముఖులేమి ఆంగ్లభూమిలోని అట్టి సామ్రాజ్య పక్షపాతులగు నాంగ్ల ప్రముఖు లేమి మనము అనగా హైందవులు సామ్రాజ్యమునకు తేరని రీతినే ప్రవర్తించుచుండిరి. ఇప్పుడు దృష్టిపధని భేదమును గురించి ప్రతిదినము నెవ్వరో యొకరు ప్రముఖులు మాటలాడుచుండియు నిటీవల ప్రాత సామాన్యభి ప్రాయశఛాతి యగు 'ఎంపైరు రివ్యూ' పత్రిక జర్మను గూర్పు ఆఫ్రికాను గెలిచి హైందవభూమికి నధినివేశార్థ మొసంగవలసినదని ప్రాసియు ఆంగ్లభూమిలోని యన్ని పక్షముల నాయకులును పత్రికలును హైందవభూమియొక్క భావి

గతిని గతకాలపు సరణిని నడిపింపక నూతనఫక్కిని సంతృప్తికరరీతిని నడిపింపవలసినదని యుద్ధోపేష చుండియు మనభిషియా కార్యదర్శిగారగు అప్పిను ఛోబ్లేనుగారు సంయుక్త సామ్రాజ్యకక్షమున నుత్సాహ పరిపూర్ణులయ్యును. వీ రొక్కమాట యయిన హైందవభూమియొక్క భవిష్యత్తును గురించి నిర్ణయముగా నుచ్చరింపకు మట యొక విధముగ హృదయావోళనను నెంతభక్తియుతుల కేని కలిగిపడుకుండ జాలదు. ముందు సామ్రాజ్య నిర్వహణవిషయ మట్లుండగా సంధికాలమున నైన నన్ని భాగములవలె హైందవభూమియు తనయభిప్రాయమును నేపతినిధి మూలముగానో యియ్య సర్వముయిండు నని మాటయైన గానరాదు. సైన్యములను నేమాత్రమును వెరుదీయక యుద్ధ భూమికి బంపుచు తనవీరపుత్రులను రణరంగమున వేలకు వేలుగ సామాన్యసంరక్షణార్థము భారవో యుచు తన లక్ష్మీపుత్రుల మూలమున తనవీరస్థితి యందు సాధ్యమగువరకు ధనసహాయముచుగూడ జేయుచు, నవసరమైనచో, లండను టైముస్ పత్రిక కోరుకట్లు దావియించిన ధనమును (అది యేమి కలదో మేమెరుగము) అప్పులమూలముగా నిచ్చుట మాత్రమే కాక, తాను స్వాతంత్ర్యభూమి యని తలంచి యభేదమైత్రికి నియ్యకొనిన ఆంగ్లభూమి యొక్క సామ్రాజ్య సంరక్షణకు తనసర్వస్వమును వినియోగింపనుండు భారత మానకు "తల్లి! యుద్ధానంతరము సంధి విషయమున నేమి, సామ్రాజ్య నిర్వహణ విషయమున నేమి నీమాటలను నీతోటి దేశమాతల మాటలతో సమానముగా గణించు"మని మాయాంగ్ల సోదరులు చెలియ పరచినయెడల నాతల్లి యెంత యానందించునో. ఆమెపుత్రులగు నీహైందవు లింకను నెంత సంతసితురో. వీరు ఇకేమివిశేష సహాయము చేయలేకున్నను వీరినిరంతర సాత్త్వికభావనా బల మెంతటి వికాసమును సామ్రాజ్యమునకు కలిగించునో. అర్థకు ఛో బ్లేనుగా ధీమయము నాతోచింతుగా!

అభ్యుదయపత్రిక జామీను కట్టవలసినదని పంపిన యత్తరువును ఆచరణజాల లేజ్జినెంటు గవర్నరుగారు సర్ జేమ్సు మెస్టరుగారు రద్దు చేయ నున్నారని వినుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాము. మెస్టరుగారు లేజ్జినెంటు గవర్నరుగారు గుండియు గవర్నరు లనేకులకంటె నెక్కు డాదార్యమునకు పేరుపడియున్నారు. ఇట్టి వారి యధికారముగోని రాష్ట్రభాగమున గా! మదన మోహనమాళిపేయ గారి యంతటి సామ్రాజ్య భక్తులకు కళంక మారోపితమగుట నజముగా చిత్రమయిన విషయముగానే యుండెను అనేకు లిట్టి సంభవములు కార్యదర్శులవరకు మాత్రమే తెలిసి జరిగియుండునని పడినయభిప్రాయమునందు గూడ నర్థములేకపోదు ఎట్లైన నేమి సర్ జేమ్సు మెస్టరు గారు ఉత్తరువును రద్దుపరతురేని న్యాయముచేసిన వారగుదురు. ప్రభుత్వమువారివలన కలిగినలోపమును వట్టియభిమానముకొరకని నిలవబెట్టక ధర్మబుద్ధితో మాచ్చుటకు తోడ్పడిన క్రింది గూడ గణింపగలరు మాకువచ్చిన వార్తనుబట్టి మానవి యాగారు మరల నభ్యుదయపత్రికను ప్రారంభింపరని తెలియు చున్నది. పభుత్వమువారు తమ యత్తరువును తీసివేసిన పిదప లోకమున కుపకారబుద్ధితో పసిసేయచుండిన పత్రికను నిలిపివేయుట పండిత మదనమోహనుని యతటి దేశభక్తులకు సంతపూర్ణముగా తగియుండును. అయినవిషయము వినిన విపులముగా చెలియువరకును నేమియు చిశేషించి ప్రాయుట యుచితము గాదు.

బిరోహ మహా సంగ్రహము

జర్నల జలాంతరముల స్థానములపై బాంబులు వేయుట

రష్యావారి నౌకాయుద్ధ విజయమున కుత్సనములు

ఆంగ్ల దేశమున జాతీయ సేన

జర్మనులకు ధిక్కార కారులగుట.

గొప్పవారి ఏకాంతిక సమావేశము

ఇంగ్లాండు

లండనులో జరిగిన క్రికెటులో భారతీయ విద్యార్థులకు గెలుపు గలుగుట.

లండను ఆగస్టు 24:—ఈ ఆటవివరము నిన్ను ప్రకటించబడినది. భావనగల బాంసాహేయగా రీ విద్యార్థులను ప్రోత్సహించివారిని సమయమునకు వారు యుద్ధరంగము పోవలసినదని. ఈ విద్యార్థుల సంఘమునకు సర్వత్రా ప్రేరేపక రాజ్యముగా అభ్యుదయముగా నుండిరి.

ఒక పురాతనపు పొగయోడనుచుండుట.

లండను ఆగస్టు 28:—4800 టన్నుల పురాతనమగు నాక డిస్ మెడ్ ఆరుదానిని మంచివేసిరి. అందులోని సేవకు లీదెమున ఒడ్డునకు వచ్చిరి. కట్టెలు చంపబడెను. పెక్కుమంది సేవకులకు గాయములు తగిలెను.

చనిపోయినవారు

లండను ఆగస్టు 24:—డియూమెడ్ వైని నలుగురు చంపబడిరి. 7 మునిగిపోయిరి.

ఇ 13. యుద్ధనౌకయందు మృతినొందిన నావికులు.

కొనెన్ హేగ్:—లండను ఆగస్టు 28:—చనిపోయిన నావికులను ఇంగ్లాండునకు డెక్కార్గు వారు తీసుకొని వచ్చుచున్నారు. ఇందులకు అంగ్లేయులు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ సమ్యుత్తించిరి. మృతినొందిన నావికుల కొనిపోవుటకు విదార్ అనునాక నియోగించబడెను. పడవకట్టుకు దేవాలయముగ మార్చి దాని 14 కనపడినపుడు పువ్వులతో నంకరించి యుంచిరి. నౌకాస్థానమున నొక ప్రార్థన జరుపబడిన తరువాత బుధవారమునాడు విదార్ నౌక హాకీను పయనమగును. నిన్నటి రాత్రిమున కొనెన్ హేగ్ లోనున్న ఇంగ్లీషు క్రైస్తవాలయమున నొక ప్రార్థన జరుపబడెను. (జలుగుంపు గుంపులుగ వచ్చిరి.

డెక్కార్గును వ్యూహకం వేసుట.

లండను ఆగస్టు 23:—ఈ రి 3 వైని ఫిరంగులకాల్చి నందునకు డెక్కార్గు వారిని జర్మనీవారు తీసుకొనివేసిరి. డెక్కార్గు వారి తటస్థత గౌరవింపవలసినదని జర్మనీవైస్యధికారులకు కఠినమయిన ఉత్తరములు చేయబడెను.

జర్మనీవారి సబ్ మెరైను కార్యస్థానములపై

ఫిరంగుల ప్రయోగించుట.

లండను ఆగస్టు 28:—సెలెస్టెన్ ను జర్మనీవారితో లూకు జలాంతరముల చేయుస్థానములపై బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు ఫిరంగు వేసిండునండి తలచి వారప్రయత్నము. యుద్ధనౌకలు 6 గంటలు మొత్తము 6 1/2 గంటల వరకు ఫిరంగులు కాల్చెను. వాటినుండి తీరముగ ఫిరంగులందు జర్మనులపై బడెను. జర్మనీవారి ఫిరంగిదళములో బలముగ నెదిరించుట లేదు. తుదికు ఫిరంగులు కాల్చుటయే మానుకొనునట్లు చేయబడెను. పొగ అధికముగ చుట్టజేసెను. 9 గంటలకు రెండు వెడ్జ్ బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు బ్రిటిష్ కుచాలాదూరముననుండెను.

డర్బీ ప్రభువుగారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 28:—ఈ రే 21 వ తేదీని సంయోగ వాడల ప్రతినిధులందరును చేరి మాంచెస్టరు లో సభ చేసిరి. డర్బీ ప్రభువు గారి రధ్యతతో పరిపాలించి దొరతనమువారి యందు ప్రజలకు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదు విజయమును బడయుటకు జేయు సర్వ కార్యములయందును దొరతనమువారికి ప్రజలు సహకారులగుదురు. అను తీర్మానముంద ర్భవే నామోదింప బడినది. ఈ తీర్మానము సంగీకరించుటయే జాతీయ సేన సంగీకరించుట అన డర్బీ ప్రభువు గారినిరి.

ఫ్రాన్సు

నిర్భాగనివాసము వేయబడిన ఫ్రెంచివైమానికులు తప్పించుకొనుట.

లండను ఆగస్టు 28:—గిల్బర్డు అను ఫ్రెంచివారి వైమానికుడు జర్మనీవారిపై ముట్టడిసలిపి తిరిగివచ్చుచుండగ స్విజ్ డ్లాండులో దిగక నిలులేపోయెను. ఇతనికి స్విజ్ డ్లాండులో నిర్భాగనివాసము వేయబడెను. కాని ఇతను తప్పించుకొని ఫ్రాన్సు చేరెను.

ఫ్రాన్సులో మిత్రములగు చేయుచుట.

భారతీయ వైమానిక నిధివారు వివిధములగు ప్రయత్నములు చేయుచుండిరి. ఇటీవల హ్యుటక్ మొనర్విక్ అభ్యుదయగు సర్ జాను హిల్ట్ గారు యుద్ధరంగమునకు, ఫ్రాన్సులోనున్న భారతీయ వైద్యశాలలకును క్రొత్త ఉద్యోగముల తెచ్చివెట్టిరి. ఫ్రాన్సులో మిత్రముల చేయుచుండుట ఏర్పాటులు చేయబడెను. ఇచ్చట భారతీయులే మిత్రమునామానుల తయారు చేయుదురు. ఇండియాలో వాడబడునట్టి మిత్రముల సేవకమున చేయుటకు ధనమధికముగ వ్యయమగును. ఇంగ్లాండు దేశపు మిత్రములు హైందవ వైమానికుల బలమునుగారి సం తోషమునుగాని కలిగించుట లేదు.

రష్యా

జయమునలన రష్యాకు కలిగిన ఉపశాంతి.

లండను ఆగస్టు 28:—వెట్రోగ్రాడు—రష్యములు గత వారమున మిక్కిలి ఆత్మముతోనుండిరి. తరువాత కలిగిన నౌకాదళ విజయములు వారి కపారమగు ఉద్యోగమును కలిగించెను ఉత్సాహకరములగు కార్యములు చాలకాలము వరకు జరుపబడెను. ధైర్యసాహసములు కనుపరచిన సిబ్బందీ నౌక 960 టన్నులది. ఇది గంటకు 12 మైళ్ళ చొప్పున గమనము కలది. దీనిలోని సేవకుల సంఖ్య 148. దీని కధికారులు వెట్రోగ్రాడ్ కి పాళ్ళ అనుకూలమైన ఆర్యులను మిక్కిలి ధైర్యముతో పోరాడెను. చాలగా మిగిలినవారి సంఖ్య ఇంకను స్పష్టపడలేదు. కాని జర్మనులు 2 ఉద్యోగులను 40 అశ్వశలను ఖయదీలుగ గొంటిమని చెప్పకొనిరి.

రీగ జిల్లాలోని యుద్ధస్థితి మార్పు చెందలేదు.

లండను ఆగస్టు 28:—వెట్రోగ్రాడు—రీగ జిల్లాలోని యుద్ధస్థితి మార్పు చెందలేదు. స్వెంటెన్ బర్గ్ జర్మనులు ముట్టడించుచుండిగాని రష్యుల సేనలు వారల నాటకరమమున్నది. రష్యా సేనలకు మధ్యమ గుడ జర్మను లెదుర్చుచుండిరి కాని రష్యులు వారల ముందుకు బోనిమ్మటలేదు. వైరీని ప్రకటించబడెను.

దారి దొంగలతో పోరాటము.

లండను ఆగస్టు 28:—వెట్రోగ్రాడులోనున్న యాట రులిల్ యిట్లు తలచి వార్త నంపెను. 12 రు పోలీసుధలు లూకు, వారి ఉపాధ్యక్షుడును ఒక స్వీడను దేశముకును పానిక్ దేశపు దారిదొంగలతో పోరాడి చంపబడిరి. 22-రకు గాయములు తగిలెను. ఈ పోరాటము కేస్ న్యువర్గ్ జరిగెను.

రష్యావారి నౌకాయుద్ధ విజయ ప్రశంసనము.

లండను ఆగస్టు 24:—లండనునగరమున రష్యా రాయబారి కార్యాలయమునెదుట సేను మధ్యాహ్నము ప్రజలు నౌకావిజయమునకు చాల ప్రశంసించుచు కొలహలముచేసిరి. రష్యా రాయబారియును ఆయన భార్యయును కనపడక ప్రజలు జనుజనుధ్యానములు గానించిరి. అపుడు ప్రపంచమున కంతకును కాలినినొసగు మహావిజయము కలుగుగాక యని కోరుచు రాయబారి చిన్నపనంగుచేసిరి రష్యాపతాకమువైకెత్తబడినది రష్యా జాతీయ గీతము వాయించబడినది, ప్రజలు జూరు గారికి రష్యాసేనలకును విజయము కలుగుగాక యని అభ్యర్థించిరి. పిన్నట్ల స్త్రీ బార్బి చక్రవర్తి గారికి విజయము కలుగుగాక యని రష్యా రాయబారి యుపపాదించగా ప్రజలు అత్యుపాధ్యుల నొసరిరి.

జర్మనీ

ఒకజర్మను సేనాని ఉత్తరువులు.

లండను ఆగస్టు 24:—పారిసు—యుద్ధరంగమున ఆయన ధయముగాని ఇతర పరికరములుగాని వదిలి వేయగూడదు. మృతులగు జర్మను వైకులు తొడుగుకొనిన పరాయిని లోపలి కుడతాను మాత్రము వదిలి తక్కిన సామగ్రిల నిన్నటిని కనములమీదనుండి తీసి జర్మనీకి పంపవలెను. వారి బట్టలను క్రోవేట్లములుగూడ పంపవలెను. అది క్రొత్త వైనికులకు మరల వియ్యబడునని 4 వ బ.వే.యా సేనలకు సేనాని ఆజ్ఞాపించెను.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 24:—వాట్సెసుగో పరాసువారి యుద్ధము నడచుటకు జర్మనులు కఠినప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. ఫెబ్రువరికి తూర్పుననున్న మెట్టలపై తీరమగు పోరాటము జరిగినది. దేశముకాపు ప్రాంతమున పరాసువారి క్రమించిన దేశమును మరల స్వాధీనపరచుకొనుటకు జర్మనులు పట్టుదలతో పోరిగాని వినియోగము లేకపోయినది. సోండ్ రెకు ప్రాంతమునగూడ జర్మను లోడిపోయిరి.

జర్మనీలో కలరావ్యాధి

లండను ఆగస్టు 24:—జర్మనీలో అనేక జిల్లాలలో కలరావ్యాధి ప్రబలముగా నున్నదని విదేశీ కార్యాలయము వారు ప్రకటించిరి

జర్మనులు సంధి యుద్ధము.

అమెస్టర్డము. ఆగస్టు 28:—జర్మను రాజ్యాంగ సభకుమటకుముందు డాక్టరు వానులెతుమను హాతెగారు ఏకాంతమున మంత్రులతోను ప్రధాని రాజకీయజ్ఞులతోను పత్రికాసంపాదకులతోను మంతనముండిరి అని తెలిగ్రావుపత్రికకు తెలివానుండి తెలియబడినది. ఈ క్రొత్త ఋణముతో జర్మనీదేశముధనశూన్యమగును కాన గౌరవముగ సంధిచేసుకొనుట సమంజసమని జర్మను ఆర్థికమంత్రి చెప్పెను. చిట్కలు మెండగుచున్నవి. కాని తొందర ఆలోచనలు మాని ఆంగ్ల మిత్రముడలివారి కనుకూలముగా సంధిచేసుకొనుట మంచిదని డాక్టరు వానులెతుమను హాతెగారు చెప్పిరి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారి భావమునుగూర్చి కూడ దేశపర్యటన వ్రాసిన రిపోర్టుజర్మనీవారికి వాగుగానాటినది.

సిరియను చానుగా నెరుగనివారు గాని రష్యావారి నోడించుట సాధ్యమనికలంపరని జర్మను వాను మార్గ గారనిరి.

కాని తొందరపడవలదునని తీర్మానమును సభవారు చేయుటకు నిరాకరించిరి. రాజ్యాంగసభలో వెక్కుమందికి సంకరమే ప్రధానమని తోచినచో నావికలకులకు వారు నితికి నేనుత్తరవాదిని కాబాలను నేను నాయుద్యోగమునకు రాజీనామానిచ్చెనని డాక్టరు వానులెతుమను హాతెగారు రనిరి.

టర్కీ

గల్లిపోలిలో దుర్భరసంగ్రామము

లండను ఆగస్టు 28:—గల్లిపోలిలో అంగ్లేయులు సైనికుల దింపుచుండిరి. ఇచ్చట ఘోరమగు కలహము జరుగుచున్నది. 21 వ తేదీని బ్రిటిషువారు నౌకాదళ పిరంగుల నౌకలనుండి దిండిరి. తరువాత టర్కీపటాల మొకటి బ్రిటిషువారి ఆకాశంలో తాకెను. అది టర్కీవారు ప్రయత్నించిరి.

డెక్కార్గు

జర్మనీవారి నౌకావిమానము.

లండను ఆగస్టు 28:—మెరొఆకు ద్వీపము నొద్ద జర్మనీవారి నౌకావిమాన మొకటి మెట్టకెక్కెను. దుర్భివము డెక్కార్గువారిని. ఈవిమానము 24 గంటలలో ఆద్యోగమును విడుదలియెడల దీని దొరతనమువారు స్వాధీనపరచుకొందురు.

అమెరికా

ఆంగ్ల రాజ్యమువారు ప్రతినిధులను చేయరాదనుట

లండను ఆగస్టు 24:—ఈసంకల్పరము అమెరికాదేశమున ప్రతిపంట్ల తక్కువగు నుండుటవలన యుద్ధ కారణమున ప్రతిక విడుదల హెచ్చుగా నుండుటవలన ఆంగ్ల దేశము వారు వారి మిత్రదేశములవారు ప్రతినిధి హెచ్చుగా కొనుచుండుటవలన అమెరికాదేశపు ప్రతినిధి సేవ్యగాంగ్ల ప్రతినిధులకుని చేయగూడదని ఆంగ్ల దేశమువారు నిశ్చించినందుల కేమియు నావలనకు చెందలేదు. తటస్థదేశములగుండ ప్రతినిధి జర్మనీకి పంపుటయును అట్లు పంపిప్రతినిధి సామ్యు రాబర్టు టమియను చాల కష్టముగా నుండుటవలన వ్యాపారమంతియును చెడినది. అని న్యూఆర్లెయన్సుపత్రికలు వ్యాసములను ప్రాసినది.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో జర్మనుల
వన్నాగములు.

లండన్ ఆగస్టు 24:— న్యూయార్కులో కట్టిన పత్రిక
ఇటుల ప్రకటించింది. డెస్మాగ్ను జేతమును అమెరికా
జేతములతో గోల్డులను ఇతర ఆహార పదార్థములను విస్తార
ముగ పంపిణీ చేయు వారికి సుదనగా మిలిలికనాని నన్ని
చేసి మనకు పంపెదలని జర్మనీవారు ఆగించింది.

అరబెరువోకను ముందుట

లండన్ ఆగస్టు 24:— అరబెరు వోకను ముందుటను
గూర్చి అమెరికాదేశపు పత్రికలింగు జర్మనులను మూడువే
యన్నది. ఇంకను జర్మనులలో యొక్క వాదన చేయుట హంత
కునిలో సువాదను చేయుటయే నునకని పత్రికలు వ్రాసింది.

“అరబెక్” ప్రార్థనము

లండన్ ఆగస్టు 24:— నిలిర్ అతు మిలిటరీ కలెక్టర్
తంతివా:—

లండన్ ఆగస్టు 24:— న్యూయార్కులో నున్న విలే
ఖరి మైక్సు పత్రిక క్లిట్లు తెలియజేసింది. అరబెక్ వోకను
ముంది సంకులన దెలిసి నుండి తుహాషా లేనియు రాలేదు.
కాని దమనావ్యాధియు లేక జలూత్కాయులతోటి పోరా
టమొకను జరపబడునని కోపనోహేరుండి కెట్రెయ వేగాడ్
గారు తంతివా: నంపిరి.

దెన్నపురి

సేనలలో చేర్చుట.

అలహాబాదు, ఆగస్టు 24:— ఈనెలలో మంగళూరు
వాస్తవ్యులకు ఆంగ్లేయిండియనుకు పండ్లెండుగురు దార్చె
టుమై అక్కన్సర్జు బమ్మజమెంటు పటాలములలో చేర్చు
కొనడి యావక వెర్రికి కోయలు నాల్గూర్పున్న పటాలము
లోనిదివరకే చాలమంది చేర్చుకొనబడిరి. వారు తూర్పుప్రె
కాకు వెర్రికి వారందరకు పరీక్ష కాగిన కరీర వార్షికు
కలవారు.

దేవాలయావరణమున గాను ఇంజనును

ప్రేరంతులకు దావా.

మధుర ఆగస్టు 25:— మధుర దేశస్థాన సంఘమువారు
దేవాలయావరణమున గాను ఇంజను ప్రేరంతులతో దేవా
లము కలకాశములలో నీరును దేవాలయము వెలుపలనున్న
దేవాలయము పుష్పవనమునకు వినియో
గించుచున్నారు. అట్లు గాను ఇంజను వెట్టుటవలన పుజల
ప్రాణములకు ఆర్జ్యమునకు భద్రమైనకు భంగము కలుగ
వచ్చునను నెవమన ముగ్ధునిసేబువారు మరల లైసెన్సు
కొని విడిచింది. అట్లు పన్ను విధించగూడదని దేశస్థానువారు
అడిగినను ది. ప్రభుత్వము సుబుజ్జోన్లుగా దావాచేయగా దావా
కొట్టిచేయుచున్నది. కానియిన వారు జిల్లాజడ్జిగారు ఆరేలు
చేసి ప్రభుత్వము ప్రేరంతులమువారి కలకాశముగా తీసివేసింది.

జిల్లా సహకారసంఘ మహాసభ.

మధుర ఆగస్టు 25:— మధుర రామస్వామి జిల్లాల
లో సహకారద్యమమున పువరించుటకు కార్యక్రమకార
సంఘ మేల్పరచబడింది. వీరు శ్రేష్ఠసామంతులము సభచేసి
మైసూరు నెల 18-19 తేదీలకు జిల్లాసహకారసంఘ మహా
సభను జరుపుట తేల్చుచుచేసెదరు.

బొంబాయి

సరోజిని దేవి గారికి

మితావరణము.

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— సంఘ సంస్కరణ కర్త
అరి యజ్ఞమునగాండి మిసెస్ సరోజిని నాయకుగారికి
భగవాన్ దాస్ మధువాన్ గారిక మితావరణ మొకవొసగి.

బుద్ధుగవర్మగురి రా.

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— ఈదినమున బుద్ధుగ
వర్మగురు మంగళోత్సవం జరిగె గారు ప్రభుత్వము ప్రేరంతుల
నుండి వచ్చిరి. యస్. హెచ్. డెస్మాగ్నిగారి మందిరమున బస
చేసిరి.

రవ్యాచారి నాకావిజయము

ప్రభుత్వ కార్యాలయమున ప్రతాకముల నెత్తుట.
బొంబాయి ఆగస్టు 24:— రవ్యాచారి నాకాదళ విజ
యము కరీగొండలకు అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయముల ప్రె
తాకముల నెత్తవలయునని శ్రీ బొంబాయి గవర్నరు గారు
జూపించిరి.

ఒక వృద్ధమహమ్మదీయ నాయకుని మరణము

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— కిషోరూలో జరుగూతుకు
మేల్పుతరు దావూకు జేతమహమ్మదు మియాను నూర్జాలా
నగర్లకు గారు 105 సంవత్సరములు జీవించి మృతిచొందిరి.
ఈ యన యందు హిందువులను మహమ్మదీయులను
గూడ చాలగౌరవార్థము. అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయములకు
దుకాణములకు మూడుబడినది.

పల్లికు, రిస్త్ కమిషను వారిని సోల్పు.

బొంబాయి ఆగస్టు 25:— లండన్లో నున్న విలేఖరి
మైక్సు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు రి క తేదీని ఇట్లు తెలియపర
చెను:— పల్లికు సర్వీస్ కమిషనువారి రిపోర్టుకు యాకాల
మున ప్రకటింపవచ్చువా అనివచయము గూర్చి ప్రజలు చ
ర్చించుచున్నారు. ఈ అంశము కమిషన్లపై ఆధారపడియుం
డతను. కాని దీనిని ముఖ్యున తుకురుచ్చిన నూచనముల
వారు చేయవచ్చును. వై అంశమున తీర్మానింపవలసిన వారు
చాలబర్లకు గాలై యున్నారు. శ్రీ రాజప్రతినిధి గారితో ఆగ
చనము నలిపిన తరువాత చాలబర్లకు గారు తమ జవాబుదారి
పై ఆసోర్టును వెల్లడింపవచ్చును. లేదా ఈవిషయముకు మం
త్రివ్యమువారికైన తీర్మానముమిత్తము పంపవచ్చును. కమిష
నర్లు వెక్కు అంశముల తమ అభిప్రాయముల నీయవలసియుం
డెను. అందుచే ఈసోర్టు వెద్దగంధమైయున్నది. ఎవ్వకు
ప్రకటింప నిశ్చయించినను, అప్పుడేన ప్రస్తావనలు వెట్టెల
లోని తాళము వేరుపనియున్నదియు, అందుచే వీటిలోని
వృత్తాంతము ఆతిరహస్యముగనుండుటకు ఆకాశములేదనియు
అను విషయముపైమాత్రము కొంచ ముగా చరణానికి తేలవని
యున్నది. అధికారుల ఆకమతిలేకుండ ఆసోర్టు రిపోర్టును
యొ, పులికూలభాగమున కలిగించుటయు కొన్ని విషయ
ముల ప్రకటింపబడుట అసంభవముకాదు అందువలన, రిపోర్టు
అంతయు ప్రకటింపబడినప్పుడు, దానిని బయటికి పోవును

బొంబాయి యంత్రశాలల పనివాండ్ర సభ.

బొంబాయి-ఆగస్టు 24:— నిన్న సాయంత్రమున జరి
గిన సభకు శ్రీ వెల్లింగ్డుకు ప్రభుత్వ గారును ప్రభుత్వ గారును గూడ
వచ్చిరి. యద్దమును నుండి లేచిపోని కడంతులను నమ్మి పూ
వారిండు భీల్లికుండ వారికి నిజమగు సంగతులనే తెలుపుట
యందును వారికి నీకుల గరవుటయందును వారి యొక్కతేయ
మును వహించుటయందును పనిచేసిన కానగరహిత వర్ధకసభా
సభ్యులకు ప్రభుత్వమునకు ప్రతీతియున్నది. నొసగుట కీసభ
జరపబడింది. ఆ సేక వదంతులు బయ్యెలు చేరినవి.
నవవర్మకుటుములకు యద్ద క్రియనున్నదే న్ని
వాకి మైక్సు గులకు నుడువులను చొడిగించి స్త్రీయల
నిండ ఎక్కించి బొంబాయినుండి ప్రాన్స్ దేశమునకు పంపు
చున్నారు. ఆచట నీ మృగములు జర్మనులతో పోయను
అను నది ఈ నడుతులలో నొక్కటి ఇట్టి మైక్సు బయలు
దేసింది. ఒకసారి శ్రీ గవర్నరు గారు పువాండ్రతో ముచ్చటించు
చును ఎవైన వాక కలన మీకట్టి ప్రమాదమున కలుగదు.
మేము నివసించు భవనము సమద్రమునకు చాల సమీపమున
నున్నది నుడింది. వారి విని శ్రీ గవర్నరు గారు రాత్రుల
యందు వాధికముకు విడిచి ఎటకో బోయి మరల
యొగ నునున కచటికి వచ్చుచున్నది. కొందరు
వ్యాఖ్యానముచేసిరి. ఆ వాకు తెలిసినది శ్రీవారు నుడింది.
పిమ్మట శ్రీవారిటుల ప్రసాదించిరి. “ఈ పట్టణమున నున్న
కార్మికులందరకు సర్వశేష వ్యాప్తమున నీ మహాసంగ్రామ
సమయమున దొరతనమువారికి సాక్షాత్కారమును చూపించుటకు
మీ కందోతుకు భవనముల నొనర్చుటకు నేరచటకువచ్చితిరి.
అనుదినమును నిపుణులగా వివేకతల్పువారిపుణులగు వాగాత్మా
నందమునకు గాను తెలియుచున్న నీలివాగ్ధము మీ కెంతయు
వాంకోశము కలిగించుచు గానున్నది నేనెరుంగుచును అయి
ననుమిలాచాలమంది యుద్ధాంధమునుండియు ఘనసహాయు
చేసియుండుటచే నీ వర్ధకులను సంతయు మీయతులకొక్కరిని
నే నెరుంగుచును. యద్దములో వాంగ్దేశమువారు ప్రవేశించు
టకు గల కారణము యుద్ధాంధరమును మున్నగు విషయము
లకు మీకెగిరించి మీయతుల నిష్కలమముగ నొనర్చిన ఈ
సభవారికి ప్రభుత్వ సర్వాధికారివగు నేను ప్రభుత్వమువారి
పక్షమున వందనముల చెప్పగోరెదను. అని శ్రీ గవర్నరు గారు
నుడిచిరి. పిమ్మట శ్రీ వెల్లింగ్డుకు ప్రభుత్వ గారు వారికి ఆమోద
పత్రముల నొసంగి “మీ 1914-15 సంవత్సరమున ప్రభుత్వ
మువారికి చేసిన సహాయమునకు ప్రభుత్వమువారి ఆమోద
గూడకముగ మీకి పతము శ్రీ గవర్నరు గారి ఆమోదము
నకునుండి యొసంగబడినది తన ప్రతిబులలో వ్రాసుబడినది.

ఒక యుద్ధ ప్రదర్శనము.

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— శ్రీ బొంబాయి గవర్నరు
గారు శ్రీ విల్లింగ్డుకు ప్రభుత్వ గారి సోవకత్వము క్రింద బొం
బాయి యుద్ధతీజన కైస్త్ర ప్రదర్శనసంఘము వారిక ప్రదర్శనము
చేసిరి. దీనివలన వచ్చిన సొమ్ము యుద్ధాధికారి యిచ్చబడును.

నారి కేళదినము.

ఒక పండుగ.

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— వై యుత్సవము యాదిన
మున జరపబడినది. అన్ని కచ్చేరీలు కర్తకసంఘములు మూడు
బడినవి. వర్షములంతమై, తమ వ్యాపారమును మరల మొదలెడి
వచ్చునని తెలుపుటకై యాదినమున సమద్రమున శుభ్రము,
మోకామును చేయుదురు. పట్టణవాసులెల్లరు ఉత్సాహజనక
ములకు కార్యముల బ్రవర్తించిరి. ఈదినముననే రిస్త్వారి
నాకాదళ విజయవాగ్ధ తెలియబడింది. ఇది ఎంతయు చిత్ర
మైన విషయమైయున్నది.

బంగారము

అమరాధాన్యేషణ శాఖ.

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— వై శాఖ యొక్క డైరెక్టరును
సర్. ఛార్లెస్ కోవ్ లె దు గారు సింలూకు వెర్రిరి.

ఒక తిప్పిస్త్రీ కేసు.

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— ప్రాప్తల వహారాయ అత
నతను బంగారా రాజకీయశాఖా కార్యాలయమున లేఖకుడు
గా నుండెను. అతనిని కొంతకాలమువరకు పనినుండి తొలగిం
చిరి. అప్పుడాతను కరాచికి వెళ్లి గోల్డులను ఖరీదు చేయు
కార్యాలయమున లేఖగా చేరి విశేష మొత్తమును హించి
పోయెను. కరాచీ మేజిస్ట్రేటుగారి వారంటుమీద యా యుర
కుని పోలీసువారు పట్టుకొని కరాచినుండి యుత్తరపుట వచ్చు
వరకును బామియమీద విడుదలచేసిరి.

కీర్తిశేషులగు గోపాలచంద్ర సర్కారు శాస్త్రి గారు

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— నేడుదయమున శాస్త్రి గారు
కలకత్తాలో స్వగృహమున మృతిచొందిరి. ఈయన కలకత్తా
ప్రాజెక్టులో నుప్రవీణులకు నీతిగానుండిరి. హిందూలా
యందు వీరికి గట్టి ప్రాధికారముండెను. వీరధర్మశాస్త్రియును
గూర్చి అనేక గ్రంథములను వ్రాసిరి ప్రవీణాన్ని జడ్జియు
గూడ తీర్పులలో వీరు వ్రాసిన విషయములనే ప్రమాణము
లుగా మాపుచుండుచు వీరు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంఘ
మున సభ్యులుగానున్నారు. వీరు కొంతకాల మా విశ్వవిద్య
లయమున వ్యాఖ్యాత్రు సభ్యులుగానుండిరి.

బంగారా గవర్నరుగారి వర్తమానము

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— శ్రీ బంగారా గవర్నరు
గారు శుభ్ర సెక్రటరీ గారితోను డిప్యూటీ సెక్రటరీ గారితోను
పర్యటనమునకు బయలుదేరి. నేడుదయమున టాంగరీకి
వచ్చిరి. నిన్నున బోహోజీకుండెలంగరీకి వీరుప్రేమలాంచినది
బయలుదేరగా అది మెట్టుకెక్కినది ఎన్ని ప్రయత్నములు
చేసినను దానిని నీటిలోకి త్రోయట సాధ్యపడలేదు కాన
వీరు మరల రోహటకుకు వెళ్లి నేడుదయమున 7 గంటల కవట
పడవమీద పయనమై 9 గంటలకు టాంగరీకి వచ్చిరి. పుర
పాలకసంఘమువారును జిల్లాబోర్డువారును మహమ్మదీయసం
ఘమువారును సర్వాపత్రములను సమర్పించిరి శ్రీవారు వారి
కుచితోత్తరముల నొసంగిరి

సివిలు అసిస్టెంటు సర్జనులకు తాత్కాలిక

ప్రెసికోవోగ్గములు.

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— హిందూదేశములోను యుద్ధ
రంగములోని ప్రెసికోవోగ్గములలో పనిచేయుటకు సివిలు అసి
స్టెంటు సర్జనులకు తాత్కాలికముగ కమిషనులను ఇచ్చుటకు
గూర్చి ఇండియా దొరతనమువారి స్థానిక ప్రభుత్వముల వారికి
వ్రాసిరి. అట్లు అంగీకరింప గోరువారు రిజరంగమున పనిచేయు
ట కర్తవ్యముగా నుండెలెను. హిందూదేశములో పనిచేయు
వారికి తాత్కాలికముగ లెప్టినెంటు వీరు
ద మియ్యబడును 3500 జీతమును 8000 అలెవెన్సును
ఇచ్చుటకును. ఈ యుద్ధోగము వీరికి భూమవరుకుటకు దొర
తనమువారు బాధ్యులు గారు. రిజరంగమున కేటవారికి రోజుకు
పా 1-4-0 అ ఇచ్చుటకును. భోజనము వెట్టబడును. బస
ఇచ్చుటకును 70 పాకులు పనిముగనుగానే ఇచ్చుటకును.
ఇతర ముజరాబుగూడ ముట్టుకు. చాలమంది ఈ పనుల నంగీ
కరింపు రని యూహించుచున్నారు.

అందు, ఆమె 20: — వాషింగటన్ — అరెస్టుచేయబడుచున్నాను. జన్మన ఆధికార్థ ప్రతిబంధము నొనర్చుచున్నాను. ఆమెరికా జేషును ముద్రాకారుల వ్యవస్థాపక ఆమెరికా కార్యదానికి తెలిపి వ్రాసినది. కాని అట్లుచేయుచున్నానుననుశ్రమ అందు వ్రాయబడినది. జరిగినదిగతి వారి లోకము పూర్తి తెలియబుండ నున్నది.

THE GREAT WAR.

German Submarine Works Bombarded.

NATIONAL SERVICE IN BRITAIN: A QUESTION OF TIME.

Ovations for Russian Naval Victory.

GERMANY'S ANXIETY FOR PEACE.

A SECRET MEETING OF GREAT MEN.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Holt Liner Sunk.

Captain Killed at his Post.

LONDON, August 23.
The Holt Liner "Diomed", 4,600 tons, has been sunk. The crew were landed to-day. The Captain was killed on the bridge and several of the crew were injured.

The Lives Lost.

Three were killed outright on the "Diomed" and seven were drowned.

National Service Impending.

Lord Derby's Important Announcement.

LAHORE, August 24.
LONDON, August 23.
Lord Derby, often described as the champion Recruiter, presided on the 21st instant at a meeting in Manchester of the representatives of Unionists' Associations throughout the country. A resolution was unanimously passed expressing confidence in the Government and promising support to any step necessary for an early victory. Lord Derby explained before hand that supporting the resolution meant supporting national service. He expressed the conviction that the Government accepted the principle of the question. It was simply when the national service should be imposed.

German Submarine works Bombarded.

Good Gunnery of British Warships.

LONDON, August 23.
A telegram from Flushing describes the British warships directing their fire on the Selva engineering and submarine Construction Works. The bombardment from the sea was terrific from six to six thirty and the replies from German artillery became weak till all the batteries were finally silenced. Heavy clouds of smoke rose over the port. Two large British war vessels were still off Zeebrugge at nine o'clock.

FUNERAL OF E. 13 VICTIMS.

Denmark's Generous Offer.

Impressive Scenes at Copenhagen.

COPENHAGEN, August 23.
Great Britain has accepted most gratefully Denmark's offer to transport the dead bluejackets. Consequently the steamship "Vidar" has been transformed into a funeral ship. The hold is now a chapel and fourteen coffins will be placed there covered with wreaths for the heroes of E. 13. The "Vidar" after a service in the Navy Yard sails on Wednesday for Hull. An impressive memorial service was held yesterday on the English Church at Copenhagen in the presence of a crowded congregation.

Germany Apologises to Denmark.

Instructions to Commanders.

LONDON, August 23.
COPENHAGEN.—Germany has apologised to Denmark for firing on E. 13. The German commanders have been strictly instructed to observe neutrality.

Germany's Silence Over the "Arabic" Outrage.

LAHORE, August 24.
LONDON, 23rd Aug. A New York correspondent of the "Times" states that since the sinking of the "Arabic" not a word had been received from Berlin, but Captain Weigand has wired from Copenhagen that the submarine campaign is to be continued ruthlessly.

War Honours.

Further Details.

LONDON, August 23.
The following Victoria Crosses have been awarded:—
Cap. J. E. Butler, King's Royal Rifles, Attached Gold Coast Regiment, for most conspicuous bravery in the Cameroons. On November 17th, with a party of thirteen men he went into the thick bush and immediately attacked the enemy about a hundred strong including several Europeans defeated them and captured their machine gun and many loads of ammunition. Also on December 27th, when on patrol duty with few men he swam the Ekam river which was held by the enemy alone and in face of brisk fire completed his reconnaissance on the further bank. He returned in safety two of his men were wounded, while he was actually in water.

Capt. C. C. Foss, Second Bedfords, for most conspicuous bravery at Neuve Chapelle on March 12th. After the enemy had captured one of our trenches and counter-attack made by one Officer and twenty men had failed Foss on his own initiative dashed forward with eight men under heavy fire and attacked the enemy with bombs. He captured a position including 52 Germans occupying it. The capture of this position was of the greatest importance and utmost bravery was displayed in essaying the task with so very few men. Corporal William Cosgrove, First Munster Fusiliers, for most conspicuous bravery in leading his section with great dash during our attack from beach to eastward of Cape Helles on April 26th. Cosgrove pulled down posts of enemy's high wire entanglements single-handed notwithstanding terrific fire in front and on flanks thereby greatly contributing to the successful clearing of heights.

FRANCE.

A Paris Communique.

PARIS.—The Germans are making great efforts to stem the French offensive in Vosges. A very violent battle is raging on the heights eastward of the river Pecht. The Germans made frequent counter-attacks which failed to recapture the ground lost on Barrenkoff. The enemy was also again defeated on the crest of Sonderrach.

Interned French Aviator Escapes.

Return to France.

LONDON, August 24.
The French aviator Gilbert who was interned in Switzerland where he was obliged to land on returning from a raid on Germany has escaped and arrived in France.

RUSSIA.

Demonstrations before Russian Embassy.

Ovations for Russian Naval Victory.

LONDON, August 24.
There was a remarkable spontaneous demonstration outside the Russian Embassy in London this afternoon conveying congratulations on the naval victory and encouragement in the brilliant defence that is being offered by the Russian Army. The Russian Ambassador and his wife were given ovations. The Ambassador in a brief speech of thanks said "We have had one success and more will come" (Loud Cheers) bringing peace to the whole world." The Russian flag was then unfurled the band playing the Russian Anthem. The crowd gave cheers for the Tsar and the Russian forces. The Ambassador then called for cheers for King George which were heartily given to the singing of the National Anthem.

Russian Relief at Success.

The Plucky Gunboat Described.

LONDON, August 23.
PETROGRAD.—The naval successes have come as a great relief after the strain of the past week. The scenes of joy lasted long. They included enthusiastic demonstrations outside the British Embassy. The plucky little "Siboutch" was a vessel of only 960 tons with speed of twelve knots and a crew of 148. Her Commander Teherkoff distinguished himself at Port Arthur. The number of survivors is unknown though the Germans say they captured two officers and forty men from the sea.

Situation in Riga Unchanged

German Offensive Held Up.

LONDON, August 24.
PETROGRAD.—A communique says that the situation in the Riga district is unchanged. The Russians are holding up the German offensive on the Sventa and between Vilna and the Niemen.

TURKEY.

Heavy Fighting in Gallipoli.

Naval Guns Landed at Suavla Bay.

LONDON, August 23.
A Turkish communique shows that heavy fighting is in progress in the scene of the fresh British landing at Gallipoli. The communique mentions the landing of naval guns on August 21st after which the enemy numbering a division attacked in the district of Anaforta.

TELEGRAMS.

PERSIA.

Fatal Fight With Brigands.

A Swede and Gendarmes Killed In Persia.

LONDON, August 23.
Reuter's correspondent in Petrograd telegraphs that a Swedish instructor and twelve gendarmes have been killed and twenty-two wounded in a fight with Persian Brigands near Kasvine.

GERMANY.

The German Peace Movement.

AMSTERDAM, August 23.
The "Telegraph" learns from Geneva that Dr. Von Bethmann Hollweg convoked a secret sitting of Ministers and leading politicians and publicists prior to the sitting of the Reichstag.

The Finance Minister explained that the new War Loan would completely exhaust the financial resources of Germany, and an increase of Exchequer Bonds would cause complete bankruptcy. Therefore, it was necessary to prepare for an honorable peace.

Dr. Von Bethmann Hollweg said that the difficulties were increasing. He advised those present to use their influence to soften the bellicose inclinations and expansion policy of the Reichstag and the country, and carefully prepare peace proposals acceptable to the "Entente". Herr Dernburg's report about the feeling in the United States had made a strong impression.

General von Molke fully agreed, and said that only those who were not informed of the situation could hope for the possibility of a complete defeat of the Russians.

The Meeting, however, refused to adopt a Resolution advising the Reichstag to moderation, and Dr. von Bethmann Hollweg then intimated that if the majority of the Reichstag showed an irreconcilable and chauvinistic attitude, he would be obliged to resign, as he would not accept responsibility for disaster.

German Hydroplane Stranded.

On Danish Island.

LONDON, August 24.
A German hydroplane has been stranded on the Danish island of Manoe. It will be confiscated unless it leaves in 24 hours.

A German General's Significant Orders.

Regarding Arms and Equipment.

LONDON, August 24.
PARIS.—The General commanding the four Bavarian divisions has issued a significant order stating that no arms or equipment must be left on the battlefield. Dead Germans must be stripped except for trousers and vests and the rest of the clothing and helmets must be sent to Germany for recruits.

Cholera in Germany.

LONDON, August 24.
The Foreign Office has notified Lloyds that cholera is prevalent in numerous districts in Germany.

UNITED STATES.

The Sinking of the Arabic.

LONDON, August 24.
The American Press continues to denounce the sinking of the "Arabic". Fresh appeal to reason with Germany it argues would be merely parleying with murderers.

Cotton As Contraband.

Americans Unperturbed.

LONDON, August 24.
The comparative smallness of the present cotton crop and the probability of the new record war consumption with Great Britain and her allies supporting the market lead the American cotton grower to accept with calmness the British contraband declaration. Editorials in the leading newspapers of New Orleans frankly point out that the difficulty of shipping cotton to Germany through neutral countries together with the difficulty of financing such shipments has demoralized the trade.

Further Revelations of German Activity.

In the United States of America.

LONDON, August 24.
"The New York World" publishes further revelations of the German activity in the United States. One plan to obtain supplies was to flood Denmark with wheat and other food so that the Danes would be glad to get rid of the surplus.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

Arrivals at Simla.

SIMLA, August 24.
Among the arrivals at Simla to-day are the Hon'ble Mr. J. C. Lyon, Member of the Bengal Executive Council Mr. Hornell, Director of Public Instruction, Bengal and Mr. Biss, Assistant Director of Public Instruction. They will confer with the Government of India over the Dacca University Scheme and several other educational problems of Bengal. The Thakur Sahib of Limbidi arrived to-day.

TELEGRAMS.

War Cable to H. E. The Viceroy.

SIMLA, August 24.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 23rd August:—

The Russian Theatre.

The German Fleet have been forced to leave the Gulf of Riga. The Russian Naval Report says:—The German Fleet renewed with heavy forces the attacks on the Russian position at the entrance to the Gulf of Riga. Subsequently taking advantage of thick fog considerable enemy forces penetrated the Gulf and the Russians withdrew while continuing resistance. The enemy executed reconnaissances while engaging the Russian vessels.

The enemy in view of losses and considering the barrenness of results apparently evacuated the Gulf.

From the 16th August to 21st August two German Cruisers and not less than eight torpedo vessels were either put out of action or sunk, while a British submarine torpedoed one of the most powerful dreadnoughts. In the Duma the President announced that this was the "Moltke" and said the Germans tried to land near Pernau, 100 miles north of Riga. Four enormous barques crammed with soldiers took part but were captured.

The Russian communique says that the Russian front remains firm in the region of Riga and westward towards Jacobstadt and Dvinsk. On the left bank of the Upper Niemen and the upper Bobr no important change is reported, and the disposition of the Russian troops near Osowice, lower Bobr, upper Narew along Bielsk Brest-Litovsk Rai way in the Brest Region and along the right bank of the Bug remains almost stationary.

The German communique says the Germans occupied Bielsk and crossed Bielsk Brest-Litovsk Railway, north and south of Bielsk. A battle is taking place near and north of Piszozza on the east of the Bug and southeast of Brest-Litovsk.

The Eastern Theatre.

From France nothing important is reported.

The Southern Theatre.

Italy declared war on Turkey.

The Italians made progress at various points and on the Carso captured a strong trench and repulsed a counter-attack. They also made an air raid on the enemy aerodrome dropping bombs.

A British Submarine Grounded.

The Commander of the British submarine which grounded on the Danish Island of Saltholm reports that while aground, a German destroyer fired on the submarine. The British Commander then ordered the crew to abandon the ship, but while the men were in water, the Germans fired on them with machine guns and sharpshooters whereupon one of the Danish torpedo boats steamed between the submarine and the destroyer who therefore had to cease fire and withdraw.

The Simla Y. M. C. A.

Welcome to the New Secretary.

SIMLA, August 24.

The Riverview headquarters of Simla Y. M. C. A. was full to overflowing with members and visitors last evening at the reception given to the new Secretary Mr. P. A. Goold of Calcutta who is taking the premanent Secretaryship vacated by Mr. W. T. Wilson who is now in charge of all the Y. M. C. A. work for troops in the Aldershot command. Among those present were the Hon'ble Sir Reginald and Miss Craddock, Sir Edward and Lady MacLagan and the Hon'ble Mr. and Mrs. Gillan.

The President of the Simla Branch Sir Reginald Craddock after referring to the good work done by the acting Honorary Secretary, Mr. Haynes said that the task of a Y. M. C. A. Secretary was not nearly as easy as it appeared to the public. To a large managing ability genuine tact and constant enthusiasm the Secretary must add tireless energy.

On behalf of the members of the Simla Association he welcomed Mr. Goold most heartily to the Secretaryship.

The Secretary's Reply.

In his reply to the President's welcome Mr. Goold who was enthusiastically received said that he was glad that Sir Reginald Craddock had refrained from commenting on the qualifications or lack of the qualification of the new Secretary. He felt that the success of the new arrangement would be determined not by words that he might speak on this occasion but by the record of achievement during the coming year. As this was an Association everything would depend on the degree of co-operation on the part of all the Members and the Committee men.

Mr. Carter's Speech.

The National Secretary Mr. Carter spoke of the progress made by the Simla Association since the time three years ago when Sir Reginald Craddock had become President and Sir Henry Macmahon and Sir Edward MacLagan had become the Vice-Presidents. The influence of the Simla Association was extending far afield for Sir Henry Macmahon had subsequently become President of the Y. M. C. A. in Cairo and was rendering an invaluable service in directing the great army Y. M. C. A. work for territorials, Australians and New Zealanders in Egypt and Sir Edward MacLagan had accepted the Presidency of the Lahore Y. M. C. A. which had recently strengthened its position and under its new President had the brightest future. Mr. Carter indicated that while progress in certain directions in the Simla Association had been encouraging a forward look revealed the necessity of greatly increasing opportunities for outdoor sport on the part of young men of Simla intensifying the religious activities and laying plans which would eventually lead to the establishment of a well equipped branch for the educated Indian youngmen of Simla.

Bhawalpur State's War Contribution.

SIMLA, August 24.

The Council of Regency of the Bhawalpur State have offered on behalf the Durbar to contribute Rs. 25,000 towards the expenses of the War. His Excellency the Viceroy has gratefully accepted the offer.

TELEGRAMS.

A Dinner in Honour of H. H. the Nizam

By H. E. the Viceroy.

SIMLA, August 24.

His Excellency the Viceroy gave a dinner in honour of H. H. the Nizam of Hyderabad this evening. Amongst those present were the Commander-in-chief, Sir William Clark, Sir Reginald and Lady Craddock, Mr. L. C. Porter, Mr. R. A. Gamble, Mr. & Mrs. Wheeler, Mr. & Mrs. Wood, Surgeon-General and Mrs. Macneec, Major General Banbury, Sir Edward and Lady MacLagan, Mr. A. B. Kettlewell, Lt. Col. C. H. Prischard, Mrs. Tollington Mr. & Mrs. Maffey, Moulvi Ahmed Hossain and Mr. S. Sarel. The House party included the Maharajah of Kishengarh, Lt. Col. Sir Alexander Pinhey, Viscountess Errington, Sir Brian Ezerton, Nawab Sir Faridoun Jung Bahadur and Nawab Osman Yarudowla Bahadur. The Viceroy invested Col. Sir Alexander Pinhey with the Knighthood of the Star of India and Nawab Faridoun Jung with the Knighthood of the Indian Empire.

Wheat Prices.

SIMLA, August 24.

In spite of the recent showers in the Punjab wheat prices are hardening in the province. Elsewhere the quotations are at Cawnpur 8½; Meerut 9; Jubbulpur 8¾ and Delhi 8¾ seers the rupee.

The Consolidation of the Indian Statutes Bill.

SIMLA, August 24.

The Bill relating to the Consolidation of Indian Statutes passed in Parliament has not yet been received in India. The bill however does not come into force as law till 1st January 1916. Possibly the proposed amending Bill will not be available for some months yet.

Annexation of Fiji.

SIMLA, August 24.

It is officially announced that there is no foundation for the report which recently appeared in the Press that Fiji is to be incorporated in the Commonwealth of Australia.

CALCUTTA.

An Arms Act Case.

CALCUTTA, August 24.

At Kyd Street Police Court to-day the hearing was resumed of the case against Haridas Dutt who is charged under section 19 (F) of the Arms Act a sequel to the theft of arms and ammunitions belonging to Messrs. Rodda & Co. Inspector Haey, cross-examined, spoke about his arrangements for watching the house in question and the circumstances leading to the arrest of the accused. The accused made a statement saying that what the Police alleged against him was all false. He never went to the house. He went to see a friend who was not at home. As he was returning from there he was arrested. He asked the constable the cause of his arrest no less than four times, but he gave no answer. He was dragged and put into the house and from there he was taken to the Hajat. After the arguments for the prosecution and defence were concluded judgment was reserved.

A Forgery Case.

CALCUTTA, August 24.

A youngman named Profulla Kumar Roy has been arrested by the Criminal Intelligence department under a warrant issued under section 403 and 477 I. P. O. by the City Magistrate of Karachi on a charge of forgery and embezzlement of Government money. The accused was formerly employed as a clerk in the Bengal Political Department and was under suspension when he proceeded to Karachi and obtained employment as a clerk in the office of the Wheat Commissioner whence he absconded after, it is alleged, embezzling a large sum of money. The accused has been enlarged on bail pending orders from Karachi.

A Great Jurist's Death.

CALCUTTA, August 24.

Gopal Chandra Shastri died at his Calcutta residence this morning. The deceased was a well known Vakil of Calcutta High Court and was a well known jurist and authority on Hindu Law. His works on Hindu law had been cited even in the judgments of the Privy Council. He was a fellow of the University of Calcutta and the first Vice-Principal of the University Law College. For some years he was the Dean of the Faculty of Law of the Calcutta University.

Monsoon Tour of His Excellency the Governor of Bengal.

CALCUTTA, August 24.

During the course of his monsoon tour His Excellency the Governor of Bengal accompanied by the Chief Secretary and the Commissioner of Dacca division arrived at Tangail this morning. His Excellency's visit to Tangail was postponed until to-day. The steam launch which was to have taken the party for Dhowhajani to Tangail stuck on a sand bank and all efforts to get it off proved a failure. The party finally returned to the Rahtas. His Excellency left the Rahtas at 7 a. m. this morning and travelled by green boat arriving at Tangail at 9 a. m. The Municipality, the Local board and the Anjuman presented addresses to which His Excellency replied.

A Garden Party in Honour of Sir Lawrence Jenkins

CALCUTTA, August 24.

A highly successful and largely attended Garden Party was given this evening in the Calcutta Club by Sir Rash Behari Ghose to meet Sir Lawrence Jenkins, the retiring Chief Justice of Bengal. The leading members of the Bar and the Vakils Association were present as also leading men of other professions. The party broke up late in the evening.

TELEGRAMS.

Temporary Commissions to Civil

Assistant Surgeons.

CALCUTTA, August 24.

The Government of India have addressed all local Governments on the question of drafting Civil Assistant Surgeons to Temporary Commissions in the Indian Medical Service to supply the need of military authorities for more medical officers both for service in the field and in India. The Civil Assistant Surgeons who accept temporary commission must be physically fit and prepared to bear all conditions of field service. While on military duty in India officers will get a salary of Rs 350 with charge allowance plus outfit allowance of Rs. 300 with temporary commission in the Indian Medical Service as Lieutenant without any class to permanent employment. While on service with the expeditionary force the pay will be £140 per day with free rations and quarters with an outfit allowance of £20 and a gratuity of £50 on the termination of engagement and all other allowances according to the Army Regulations. It is expected that a large number of Assistant Surgeons will accept this service.

UNITED PROVINCES.

The Abhyudaya Case.

The Deposit Order to be Withdrawn.

ALLAHABAD, August 24.

It is understood that the notice served on Pandit Madan Mohan Malaviya as Proprietor of the "Abhyudaya" Press to deposit security under the Press Act is being withdrawn. It is expected that particulars will be available to-morrow. Meanwhile it may be said that this fair-minded and courageous act of Sir James Meeson will give immense popular satisfaction, and raise him in the estimation of our countrymen. The publication of the "Abhyudaya" will now be resumed.

Army Enlistments.

ALLAHABAD, August 24.

A Bangalore correspondent wires that during this month as many as a dozen Anglo-Indian youths or Mangalore have been accepted by the army authorities for enlistment in the Dorsetshire and Oxford and Bucks Regiments, and have left for Poona. A much larger number had been previously enlisted in the Loyal North Lancashire Regiment many of whom have left with reinforcements for that unit in East Africa. They are stated to be promising material having passed the test applied to physical fitness.

The Managing Proprietors of the 'Agra Light' Acquitted

AGRA, August 24.

Mr. Moitra, the Managing Proprietor of the "Agra Light" has been acquitted of the charge of cheating by Mr. Collister, the Joint Magistrate of Agra. Mr. Kunzuru, counsel for the accused, contended that Mr. Moitra was all along making his best efforts to start the newspaper. The delay in bringing out the paper was due to certain unfortunate circumstances which his client could not help and that there was no intention to cheat the public by realising subscriptions from them.

PUNJAB.

The Lahore Special Tribunal Judgment.

LAHORE, August 24.

It is expected that the Commissioners of the Lahore Special Tribunal now at Simla writing judgment will deliver their judgment on or about September 15th. No arrangements have yet been made for the supplementary cases in which about half a dozen men are concerned, but probably they will be taken up when the judgment in the main case has been pronounced.

The Customary Law of Punjab.

A Conference to Codify it.

LAHORE, August 24.

A Conference to consider what further steps may be usefully taken in the direction of codifying the Customary Law of Punjab or some portion thereof will meet at Simla on the 26th September and the sittings may be continued for two or three days. It is hoped that Sir D. Johnstone, Chief Judge of the Punjab Chief Court, will be able to preside the whole of the Judges of that Court are expected to be present. The civil officers attending will be Mr. A. H. Diack, Sir M. W. Fenton, Sir Edward MacLagan, Khan Bahadur Khan Abdul Ghatul, Mr. C. M. King, Rai Bahadur Pandit Hari Keshan Kaur, Mr. L. H. Leslie Jones, Hon'ble Mr. S. W. Gracey and Mr. T. P. Edis. Invitations have also been sent to the Hon'ble Sardar Bahadur Gajjan Singh, Hon'ble Khan Bahadur Malik Muhammad Amin Khan and Mr. Le P. T. Clifford of Delhi. While the Bar Association of Lahore has been asked to nominate two representatives the Principal of the Law College has been invited to attend in person or to depute one of his lecturers to represent the college.

An Internment.

LAHORE, August 24.

It is now stated that Mehta Nand Kishore who was recently discharged by the Lahore Special Tribunal and for whom a warrant of arrest was issued on Friday has been ordered to be interned.

Mr. Shaikat Ali Refuses Allowance

Being Too Little.

LAHORE, August 24.

Mr. Shaikat Ali, brother of Mr. Mahomed Ali of the "Comrade" fame, who is interned at Dalhousie has refused the hundred rupees assistance allowance granted him alleging that it is too little for his expenses while at the same time he is prohibited from taking part in public movements in which he is interested.

TELEGRAMS.

Mr. Mahomed Ali's Offer.
Refused by Ganesh Lal.

LAHORE, August 24.
Ganesh Lal Khasta interned at Delhi has refused the Rs. 25 monthly offered by Mahomed Ali to him out of the latter's monthly allowance of Rs. 350 on the ground that Mr. Mahomed Ali cannot afford the gift, also that he has made his own request to Government for allowance.

Restarting of the 'Hamdard' Paper.

LAHORE, August 24.
The Editor of the "Hamdard" writes from Delhi to the Lahore "Zemindar" that he will approach the Chief Commissioner of Delhi and in case of a favourable reply the "Hamdard" will re-start this week. The local "Zemindar" however holds the Moslem public and not the Chief Commissioner to blame for the sad plight of its contemporary.

Batafi Dacoity Case.

LAHORE, August 24.
On the 23rd instant Mr. Justice Le Rossignol delivered judgment in a dacoity case relating to the looting of the villages of Batafi in the Jhang district and its adjoining named Kewalwala. In this case 94 persons were charged. Of these 13 are still absconding, 49 were acquitted, 8 were discharged and 24 were convicted. Of the persons convicted 22 appealed to the Chief Court. His Lordship holding evidence of identification untrustworthy accepted the appeals and acquitted Wali Wahid, Ahmad, Pir, Shah, Mapal Dad on whom nothing identifiable was found. Ali's conviction was maintained, but the sentence was reduced from 7 years to 5 years as there was "26" reason to discriminate between him and his fellow convicts. Miani's appeal was also accepted and he was acquitted. The appeals of the remaining appellants were rejected. In the concluding portion of the judgment His Lordship observed: "The result of this case is not very satisfactory, but the learned Magistrate has dealt very creditably with very indifferent material at his disposal. For this indifferent quantity of evidence I do not think the police are really to blame. The failure of Pativari, a Hindu, to mention names in his report is to my mind conclusive that the names of dacoits were not known to the complainants when the police arrived and the subsequent naming was based not on knowledge but on suspicion and recovery of stolen articles."

BOMBAY.**Collections to the War Fund.****Y. W. C. A's. Ballad Concert.**

BOMBAY, August 25.
Under the patronage and presence of the Governor and Lady Willingdon a most successful ballad concert was held on behalf of the Young Women's Christian Association within its Hall at the Mayo Road last night. The audience was large and enthusiastic and greeted the efforts of a most capable body of artists with hearty applause. The collection goes to War Relief Fund.

The Public Services Report.**A Correspondent's Views.**

BOMBAY, August 25.
The "Times of India" London correspondent writes under date 5th August.
The question whether the Report on the Public Services Commission should be published during the continuance of the war is being discussed in conversation, but the decision rests not with the Commissioners though, of course, they are at liberty to make any recommendation on the subject, but with the responsible Minister, Mr. Chamberlain. After consulting the Governor-General-in-Council he will either decide on his own responsibility or will refer the matter to the Cabinet. The report will be a bulky volume owing to the vastness of detail on which the Commission has had to pronounce. It may be hoped that in considering the question of the present or the postponed publication due regard will be paid to one very serious objection to locking up printed copies until some future time, as in such circumstances it is impracticable to maintain complete secrecy. Unauthorised and imperfect and possibly prejudiced indications of contents of the Report and of the accompanying reservations are certain to be current with the effect of discounting the value of the pronouncement when at last it emerges into the light of day.

An Indian Sweetmeat Factory in France.

Activities of the Indian Soldiers Fund are of the most varied kind and Sir John Hewett, Chairman, has brought back from his last tour to the front and to the Indian Hospitals in France many ideas. For instance, arrangements are being made for starting a sweetmeat factory in France with Indian cooks to do the work. Making of sweets of Indian kind in this country is far too costly and Sepoys do not find in English sweets, nourishment or pleasure which they get from their own glucose confections.

An Entertainment to Mrs Sarojini Naidu.

BOMBAY, August 24.
Mrs. Sarojini Naidu was entertained at a tea party by Mr. Bhagvandas Madhudas, the well known social reformer of the Presidency.

Special Sleeping Car Service.**In P. & O. Boats.**

BOMBAY, August 24.
The Superintendent of the P. and O. Company announces the resumption of special sleeping car service via Marseilles in connection with the P. and O. Mail steamer. This will take place with the Homeward Mail departure (Saisette) next Sunday and with outward departure (Medina) sailing from London on the 4th September.

TELEGRAMS.

Hoisting Flags in Honor of the Russian Naval Victory.

BOMBAY, August 24.
By order of the Governor of Bombay flags will be displayed on all public buildings to-morrow in honour of the Russian Naval success in the Gulf of Riga.

The Death of A Veteran Mohomedan.

BOMBAY, August 24.
Daood Bang Mahomed Mian Noorwala Nagarseh (Sheriff) of Jetpur, Kathiawar, died at the ripe age of 105. He was very popular amongst the Mahomedans and the Hindus. All business shops and public offices were closed in his honour.

A Cricket Match in London.
Indian Students Win Decisive Victory
Over a Khaki Team.

BOMBAY, August 24.
News comes from London that the team of the Indian students won decisive victory over a Khaki team made up from R. H. A. Battery stationed at St. Johns Wood and R. F. A. Battery at Lord's ground. The Jam Sahib of Bhavanagar would have been gratified to witness this victory as he had taken real interest in preparing for this match but he had to return to the front just before the fixture. Sir Fredrick Robertson, Chairman of the Indian students' Hospitality Committee, had organised this match. The M. C. C. not only relaxed in favour of the Indians their strict rule that no one actually serving should play at the Lord's this year but also entertained the eleven at luncheon. The Indians were captained by Kumar Shri Pratabsingji, a nephew of Ranji. The Indians did so well at the wicket that innings was declared with only five wickets down at 270. Gunners could only put together, 144 and both in batting and bowling the Indians were stronger. Mr. Bajan, a Parsi player, was at the top of the score with 126, Mr. H. S. Mallik made 22 and De Sarum 52.

The Mill Operatives Meeting.**GOVERNOR'S SPEECH.****Some Products of Fertile Imagination.**

BOMBAY, August 24.
His Excellency the Governor and Lady Willingdon passed a pleasant hour at the last evening's meeting of the mill operatives and others held at Parel under the auspices of the Kamgar Hitwardhak Sabha. The function was arranged with a view to present certain leaders and members of the Sabha with certificates and letters conveying the appreciation of the Bombay Government of the valuable work done by them in the way of keeping the labouring classes correctly informed of the events now passing in Europe and of looking after their welfare. Interesting speeches were made in which an idea was given as to what the Sabha had to do to nullify the evil effect of bazaar rumours regarding the war. Specimens of the rumours were given. One of them was that steamers full of trained apes and monkeys in military uniforms were being shipped to Europe from Bombay docks to fight the Germans. His Excellency was reminded of the observation made by him before millhands sometime ago that these people had not much to fear from the attack by the "Enden" because if any place was most exposed to danger in this respect it was the Government House. His Excellency referring to this in his speech humorously told his audience that so far as his information went, the conclusion drawn by some people from that observation was that he never stayed at the Government House at night, but when dusk fell he disappeared to some part of the town and came back when dawn broke. His Excellency said:—

Gentlemen.—I have come amongst you this afternoon to thank you all of the large working class population in this city for the patriotic support they have given to the Government in this great struggle in which the whole Empire is engaged by quietly and courageously carrying out the duties of their various occupations and in this way giving my government most valuable assistance in our administration in these anxious times. I am fully aware that your minds from time to time have been seriously exercised by the quantity of rumours which daily are produced in the bazaar, rumours which most of them do more credit to the fertile imagination of their authors than to their desire to adhere to any principles of truth and veracity. But I am glad to think that the possible effects of these rumours on your minds has been greatly diminished by the splendid and devoted work which many gentlemen have done amongst you since the war began in explaining to you all the real reasons for our entering upon this war and giving truth with regard to its present progress and situation. To these gentlemen to-day I wish as the head of government to give my special thanks and assure them that we appreciate very fully the great services they have rendered us during the last year."

Lady Willingdon then presented a number of certificates to the promoters of the movement and to several volunteers. The certificate ran as follows:—"This certificate is presented by order of His Excellency the Governor-in-Council in recognition of the services rendered to Government in 1914-15."

The Coconut Day.

BOMBAY, August 24.
The Coconut Day, a great Hindu Festival, was celebrated to-day all public offices and firms being closed. The special feature of the day is the throwing of coconuts and flowers into the sea as an indication of the close of the monsoon and resumption of the coasting trade. There is amusement and rejoicing all over the city and as a curious coincidence the announcement of the great Russian Naval victory came on the same day.

Arrival of the Governor of Bushire.

BOMBAY, August 24.
His Excellency Monker-Ul-Dowlet, Governor of Bushire arrived by the Persian Gulf Steamer "Chakla" from Bushire to-day and is putting up with Mr. M. H. Dedhushty at Napean Sea Road.

SOUTH INDIA.

The Installation of a Gas Engine in Temple Compound.
An interesting Suit.

MADURA, August 24.
The Madura Devasthanam installed a gas engine within the Temple premises for the purpose of baling out water from the sacred tank and utilised the water so baled out for irrigating the garden outside the temple. The Madura Municipality charged for the place where the gas engine was erected a license fee of Rs. 50 as provided for under section 188 of the Madras District Municipalities Act on the ground that the place was likely to prove dangerous to public life, health or safety.

The Devasthanam sued before the Additional District Munsiff for a declaration that the gas engine maintained by them was not liable to take out any license and for the recovery of the fee paid to the Municipality under protest. The suit was dismissed.

An appeal was however, preferred against the judgment of the Lower Court and the District Judge in disposing of it in favour of the Devasthanam held that no license was needed within the meaning of the section as it could not be said that the installation of the gas engine was likely to be dangerous to the public life, health or safety.

District Co-Operative Conference.

MADURA, August 24.
A meeting of the Members of the Standing Co-operative Committee appointed for the purpose of consolidation and spreading the co-operative movement in the districts of Madura and Ramnad will be held to-morrow evening to make arrangements for holding the District Co-operative Conference on the 18th and 19th September.

Weather Report.

SIMLA, August 24.
All-India weather report of to-day indicates that the monsoon is increasing in activity and has given rainfall to all parts of the country, except the larger part of the Northwest India. A disturbance is forming off the north Madras coast. Rainfall has been nearly general in Assam, North Bengal, United Provinces, Konkan, South Hyderabad and Malabar and local in Mysore, Madras, Deccan and north Madras coast. A few falls occurred in Bombay, Deccan, Gujarat and south-east Madras. The principal amounts are Darbhanga, Waltair 4 inches each, Murree, Pachinari 3 each, Gurakpur, Cawnpur 2 each, Benares, Nellore 1½ each, Bombay Delhi, Dinajpur 1 each. Increase of rainfall in the north of the Peninsula is forecasted.
The Arabian Sea report indicates a strong monsoon except in the neighbourhood of Bombay.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

The White Star Company's Statement.

LONDON, August 24.
In order positively to contradict any suggestions that the liner "Arabic" was not torpedoed or other misleading or untrue statements the White Star Company has officially issued the following definite facts:—"The 'Arabic' was struck by a torpedo. Captain Finch did not see any submarine but he undoubtedly saw a torpedo. There is no question of the 'Arabic' having tried to ram the submarine. The latter was not even seen from the bridge. There is no question of the 'Arabic' having tried to escape except the very proper precaution of putting helm hand over when the torpedo was seen. The 'Arabic' was sunk without warning. She was in peaceful trading and had passengers of various nationalities on board. She was outward bound consequently there is no question of munitions. She was not designed to carry guns nor had she any guns mounted."

A Cabinet of National Defence.

LONDON, August 24.
PETROGRAD.—At a meeting of the Leaders of all parties to-day the possibility was discussed of changes in the composition of the Government also of a Coalition Cabinet or Cabinet of National Defence.

The South Wales Coal Strike.**Mr. Runciman's Award.**

LONDON, August 23.
Mr. Runciman's award in connection with the South Wales coal strike accelerates the Arbitration proceedings and adjusts the various points in the provisional agreement regarding the increase of wages, bonuses etc. But a certain proposal of the men cannot at present be conceded in view of the existing conditions and the abnormal demand for coal.

Meeting of Finance Ministers.

LONDON, August 25.
The Press Bureau announces that at a meeting between Mr. McKenna and the French Minister of Finance at Boulogne various financial questions were discussed including the present position of the American exchange. The Ministers found that they were in complete accord and an agreement will be concluded at a further meeting to be held shortly in London when the Russian Finance Minister will attend.

The 'Arabic' Incident.**America Applies for Information.**

LONDON, August 23.
WASHINGTON.—The Secretary of State has cabled to the American Ambassador in Berlin asking if Germany has official report on the sinking of the "Arabic". The Ambassador has not been instructed to ask for a report. The American Officials consider the present information is very fragmentary and they are yet not sure of the facts of the case.

జూ బు లు.

I

ఆదవాని రీడింగు రూము

అయ్యో!

మీరు ఈ నెల 21-వ తారీఖు శుక్రవారమునాటి మీ సంచికలో ఆదవాని వార్తలో ఆదవానియందు రీడింగు రూములేదని ఎకోమీకు తెలిపిపట్టు మీరు వ్రాసినారు. వారు ఊరిలో నుండు సమాచారములే తెలియక తమబోటి పెద్దలకు ఈతప్పు సమాచారము తెలిపియున్నారు. తెలిపినవారి చాక చక్కము గురించి ఈయూరిలోని కొంతమంది పెద్దలు కృషన కడుదున్నారు.

విక్టోరియా పేట రీడింగ్ రూమ్ 1914 సం. ఆగష్టు నెల నుండి ఆదవానియందు రీడింగ్ రూమ్ వుండియు మీకు తప్పు అభిప్రాయము తెలిపియున్నారు.

వి. సూరప్ప, కార్యదర్శి.

II

వైశ్య బాలసమాజము.

అయ్యో!

ఈ పుస్తక భాండాగారమునందు ప్రతి ఆదివారమున సభ్యులందరు గూడి ఏదో యొకయుత్తమును విషయమును గురించిన యుపన్యాసములు జరిపించు చున్నారు. మరియు ప్రతి ఆమావాస్యరోజున నొక మహాజనసభ జరిపించి అందు సాంఘిక, నీతి, యత, విద్యా, విషయముల గురించిన యుపన్యాసములు ఇచ్చుచున్నారు.

గతించిన ఆమావాస్య మహాజన సభాంతమునకు పూర్వము, ఈ సమాజముయొక్క గ్రంథాలయాధ్యక్షు. డ్రైన్, వజ్రీకుంజపులగు శ్రీయుత సంతాపూర్ణు వెంకయ్య శ్రేష్ఠిగారు భగదత్తు గురించి తమ యుపన్యాసమును ౧౩ పుటలు గల యొక చిన్న ప్రాత్రముగా ముద్రింపించి అందరికి సుచితముగా పొసంగిరి. వీరిట్లు చేయుటకు వీరికి వైశ్యులయందు గల అభిమానమును భగదత్తు క్రియించు గల ప్రేమయునే కారణము. నీతిబ్రాహ్మణ, రాయకంటి హనుమయ్యగుప్త, గౌరవ కార్యదర్శి.

III

ఆంధ్ర విజ్ఞాన పుస్తక భాండాగారము.

అయ్యో!

వెజవాడ తాలూకా గ్రామమున నుండు సుమారు రెండు సంవత్సరములక్రిందట కొందరి యువకుల ప్రోత్సాహముచే "ఆంధ్ర-విజ్ఞాన పుస్తక భాండాగారము" అను పేర నొక గ్రంథాలయము స్థాపింపబడినది. 1914 సం. మే నెల 6 వ తారీఖున తొలసం బాపయ్యనాయుడుగారి యాధిపత్యముక్రింద భాండాగార పత్రమున నొక సభ గానింపబడినది. ఇందు కొందరు పోషకులుగను, మరికొందరు సహాయులుగను, కొందరు చునాదారులుగను చేరిరి. మరకొందరు తమ యుత్సాహముల తెలుపుదు వాగ్దానములచేసిరి. కాని వాగ్దాతు లెంతవరకు తమ వాగ్దానములను నెరవేర్చునో యిట్టి నితిలో భాండాగారము ఉన్నది క్రిందిలోనికి రావలెనన్నవచ్చు పెట్టు? పుస్తకములుంటును పరిరక్షణమును భాండాగార భరణమును గానింపవు. ప్రస్తుతము కేకటరీ గానన్న చిరునాటి. వెంకట నుద్దా రావుగారు చూటయేబడి పుస్తకములును, పాపూరి రావు వయ్యగారు నూటయేబడి పుస్తకములును ఇంకను మరికొందరు యిరుతడియైదు, ముప్పది పుస్తకములను భాండాగారమునకు చితిముగా పొసంగి చిరునాటి వెంకట నుద్దా రావుగారి యుద్దయమునకై మిక్కిలి పాటుపడుచు తమ గృహముగోనియొక భాగమున భాండాగార మంటుటకు నిశ్చయించినందున మిక్కిలి వందనీయును. వీరినానిచ్చెదనని కోర్కెమీర మిక్కిలి యుత్సాహముతో వాగ్దానము చేసిన రొయ్యూరు రామచంద్రప్రసాద రావుగారు త్వరలో తమ వాగ్దానమును నెరవేర్చుకొనగాక! పుస్తకములు చెడలు పట్టుచున్నవనికూడ వారికి తెలియుగాక! రొయ్యూరు వాగ్దాతలారా లేకు నిద్ర మేల్కొందుకు. మీమీ వాగ్దానముల చెల్లించు. ఇతరుల దురాలోచనలకు దుష్ప్రభులకును నెడమయ్యక భాండాగారమునకు సహాయంబొనర్చుకు. రొయ్యూరుగ్రామం రొయ్యూరు అచ్యుతరామయ్య.

IV

హిలోవదేశము.

అయ్యో!

ఈనెల 16వ తేదీగల మీ యమాస్యమైన యాంధ్ర దైనికపత్రికలో 'సాహుకారి యద్యోగీయ' లను కీర్తి కక్రింద బాలకవి శ్రీ పోడూరి వీరరాఘవయ్యగారు, 'ఇదితగునా' యను కీర్తి కక్రింద నీనెల 18వతేదీగల యా పత్రికలోనే యనధానుల కీతాపతి రావుగారు, సాహుకారులవద్ద పనిచేయు గుమాస్తాలపిటిని గుఱించి వ్రాసియున్నారు. ఈ వైవాన్యములు రెంటిని విచారింపినచో నీబాధ చాలవోట్ల నున్నట్లు కనిపించును. కాని మన తెలుగుజాతిలోని జాలవందీ గొప్ప వారు, విశేషవిద్యాభవనంపన్నులు, యాత్నాయుక్త పరిజ్ఞానము కలవారనగు వర్తకు లనేకు లున్నారు. వీరు తమ గుమాస్తాలను చురుకైనగాజూచి, యంత తేలికగ నాడరింతురా యనియో గౌరవమర్యాద తెలిగినవారు వారికట్టి గౌరవాన్వయమైన పనులను జెప్పుదురా యనియు శంకింపవలసి వచ్చుచున్నది. 'విశేషభవనంపన్నులము కదా! మనమాట యేలెల్లద? మన గుమాస్తాలు మనకుబానిసలు' అను దురభిప్రాయములను వ్యాదయమున నుంచుకొని విజ్ఞప్తిగనా రెక్కో యచ్చటచ్చటగాని కావరారని నా యభిప్రాయము. అట్టివా రెవరైన నున్నచో వారికి, తమకుతలనే తమ గుమాస్తాలకుగూడ గొన్ని స్వాతంత్ర్యములును, హక్కులును గలవనియు, నందువలన వారు 'నానాచాకిరి' చేయుచుకొనక, ధర్మము ననుసరించి గుమాస్తా లు తమ కెంతకంత చేయవలసియుండునో యంతకంతకే చేయించుకొన వలసి యుండుననియు, నట్లుచేసికొని వర్తకులకును గుమాస్తాలకును శ్రేయస్కరముగ నుండుననియు హితముపదేశింపవలసియుండును. 'నానాచాకిరి' చెప్పి చేయుచుకొను వర్తకులవద్దందు గుమాస్తాలు తమకు కొన్ని ధర్మములును, హక్కులును గలవనియు, తమ విధానకృత్యములు నిర్వృత్తిం చేయు నద్దమైన 'చాకిరి' చేయక, తమకుగల యాత్మగౌరవమును నిలుపుకొన్న గాని తమకు పరపతి యుండదనియు విన్నవించుకొనుచున్నాను.

యద్దనపూడి సూర్యనారాయణ మూర్తి,

రాజమహేంద్రవరము.

V

కొండముడి వరదయ్యగారు-సత్రము.

అయ్యో!

2-8-15 సోమవారము నాటి తమఆంధ్రపత్రికలో శ్రీ భద్రాచల పుణ్యక్షేత్రమున కొండముడి వరదయ్య పంతులు గారు కట్టించు చున్న సత్రమును గూర్చి యూరుచున్నాను. తేని యొక యాత్రికుడు ప్రచురించిన వ్రాతలను దిలకించి మ||రా||రా||శ్రీ వరదయ్య పంతులుగారి పరిచయమును గలిగియున్న నే నీకొందిసమాధానము పొసంగుచున్నాను. మ||రా||రా||శ్రీ కొండముడి వరదయ్యపంతులుగారు శ్రీ భద్రాచల రామక్షేత్రమున దలచెట్లినసత్ర నిర్మాణమున సేవరియున్నారన్న భయనితయు నెవ్వరుచూడకుండుదురు గా! కష్టవిఘ్నముల కోర్చి సంగతి సవిస్తార మెరింగిన యాత్రికుల మెచ్చరయ్యుం గాని నిజము జగమునకు వెలిపుచ్చని నానియసమర్థకుండొంటివనగు. భవనంతులకు బుద్ధిపుట్టిన నెరవేరి కార్య ముండునా యని శ్రీ యుత తంజాపుర ఆంగమయ్య మొదలియగుగారు పనిపూర్తిగాక యొన్న యీ సత్రమును దగువిత్తము వెచ్చఁచెట్టి కట్టించదలచి వరదయ్యపంతులుగారిని గోరివట్టును వారు సత్ర నిర్మాణనేత తాముగానే యుండవలయు నన్న మరీభిమానమున వారిలోకి నిరాకరించినట్లును విభించియున్నారు. శ్రీ యుతలను భగదత్తులను నుదార వృద్ధములును నగువారు తలచెట్టి నిట్టి కార్యము లున్న నెవ్వరు యుట లోకవిదితము, నిర్వివాదంశము. కాని యాంగమయ్య పంతులుగారివై నాలోపించిన పేజీ కేవలమున్ను శ్రీ యుతలను తలచిన సేవకు ఆంగమయ్య మొదలియగుగారు సత్రమునుగూర్చి తాము వరదయ్యపంతులుగారిని గోరివట్టును మిత్రమందలిచే గూడ నడిగించి నకుట నిజము. ఎందుకే? శ్రీ గ్రామసామమున శంఖు స్థాపన మయిన ధర్మపుత్రమును తనమాటల నామమున బూర్తిగానించుటకును సుచియుగ సంపాదించిన యా సత్ర స్థానమును దమకు సర్వ సామ్యసంకలితముగ మార్చు నట్లును నాలవరకు విరాళముల మూలముననే తగువారల నాశ్రయించి సంపాదించి పునాదులు చేయించి కలప నిలువ చేయించివే వెచ్చించిన భవమున బుచ్చుకొన వచ్చుకొన నట్లును నెల విచ్చిరి. బుద్ధిమంతులనే వ్రోక్షింతము. విరాళముల మూలమున క్రిభవ్యాది రామ నామమున ప్రతిష్ఠించిన సత్ర స్థలముల

విత్తము గాని సర్వాధికార పత్రము వ్రాసి యున్నట్లు, భీమబులారా, వరదయ్యపంతులుగారి కేమయిన సభికారమున్నదా? ఎట్టి దుర్బలమనకుండయిన నెట్టిదరాకాపాత్రుండయిన నెట్టి యవివేక శోమణి యయిన నిట్టి తలపునకుం దల యొగ్గునా? "శ్రీ యాంపిబహువిఘ్నాని" యన్నట్లు వరదయ్యపంతులుగారు సత్రపూర్తికై యాదాయ మొనర్చిన స్వార్థిత్వము రు 500-0-0 లు వెజవాడ వెంకటస్వామిగారికి కష్టమును నొలగించు నిమిత్తము చేసిన వాగ్దాత ప్రకారము తిన్న నప్పు పత్రమువై నిచ్చి యంతిహ్యంతము సామ్యు పొందని సంఘి శ్రీ భద్రాచలవాసు లెఱుంగుదురు. శ్రీ భద్రాచలరామని కరుణాకటాక్షమున మొన్న మొన్న నా సామ్యునకు విభియగము తెచ్చి స్వామ్యుల తీర్మానమును బొందిరి. నిలువ చేసిన సామ్యుట్లు కాంగారివరద వానంతరము శ్రీ క్షేత్రమునంగల కొందరియెవరు నిర్మాణకృత్యము నెరవేర్చు పామ్యుంపియు సభరీకృత మనోరఘులు క్షారెరి. ఇటీవల బదిమాసములనుండి తామె యాతావున కేగినగాని దానిం బూర్తి గానింపజాల మని నిశ్చయించి వై యధికారుల కచ్చోటికి దమ్ము మార్చుం బ్రార్థించియు విఫలు లయిరి. నేటికి శ్రీ భద్రాచల రాఘవేంద్రుని యను గ్రహము వచ్చుట గాఢోలు వరదయ్యగారి కాపుణ్యక్షేత్ర పరివర్తన ముద్దింది.

చామర్తి బుచ్చిరాజు.

VI

శ్రీ సర్వజన పుస్తక భాండాగారము.

అయ్యో!

ఆంధ్రదేశమందలి భాండాగారములకై శోభూషణమై యొప్పు నీ సర్వజన పుస్తక భాండాగారము ఇప్పుడు దుస్థితికి వచ్చినదని వ్రాయ కల మాడవచ్చుది. నిన్న మొన్నటి వరకు నీ భాండాగారము శ్రీ విశేలింగ పుస్తక భాండాగారమని పిలువబడు చుండెడిది. అభిప్రాయభేదములచే నీ పేరు మార్చి సర్వజన పుస్తక భాండాగారమని నామము దాల్చినది. దీని, పేరు మార్పుటవలన దీనియందత్యంతాభిమానము గలవారెల్లరు రాజీనామాల నిచ్చిరి. ప్రస్తుత మొక్కో యిద్దరో తక్కువ్రాతగ వచ్చినవారందఱు పెద్దలైరి. భవనసహాయములన భాండాగారము నితవరమును దీసికొనివచ్చిన మ||రా||రా||శ్రీ, నాళము పట్టాభిరామారావు సోదరులు దీంతో సంబంధము నడలుకొనిరి. ఈ భాండాగారకాళి యగు హిందూబాలసమాజముకూడ దీనినండి చేరువడెను. ఇది ప్రస్తుతము నివాసముగా గల ప్రార్థన సమాజమందిరమునుండి వెదలిపోవు దివములు వచ్చుచున్నవి. నిన్నటిదినమున హితకారీ సమాజమువారట్లు తీర్మానించినది తెలియవచ్చుచున్నది. సుమారు 8 సంవత్సరములనుండి ప్రతిమాసమునను వెలువడుచుండిన 'విజ్ఞానవల్లరి' కరపత్రములను ముద్రించుట మానివేయుటకు తీర్మానించినది. ఇట్లు తీర్మానించుటకు కారణములేవియు గనుపడవు. గతసంవత్సరము సుమారు 1020 రూప్యముల నాయుడుగల యా భాండాగారము ఇంత స్వల్పమని జేయలేకపోయెనా? ఇంతియగాక యభిమానముగల విద్యావంతులు గొండలు 'విజ్ఞానవల్లరి'కి విరాళములు కూడ నిచ్చుచుండిరి. ఎందులకు కరపత్రములను మానికో తెలియవచ్చుది. ఆశ్చర్యమే యిది తోచుచున్నది. పత్రికలు భాండాగారమునకు సరిగావచ్చుటలేదు. బల్లమీద నాలుకైదు దినముల క్రిందటివియే కనబడుచుండును. అదినము పత్రికను చూచుదనున నుండదు. కార్యదర్శిగారు భాండాగారమునకు వచ్చుటలేదు. ఏలకోకాని ప్రతిదినమును సాయంకాలము వీ రాగ్యపుస్తకాలయమునకు గనుపడుదురు. ప్రస్తుతము భాండాగారనేవరకు దగు నారాయణస్వామి పరిపాలనమందున్నది.

ఈ భాండాగారమువారు వింత తీర్మానము కొకదానిని గానించిరి. ఇట్టివింత పుస్తకమని నేనెప్పుడును మానింపలేదు. శ్రీ విశేలింగం పంతులుగారిచేయ నున్న గత సంవత్సరవర్య నితరుల కిచ్చుటకు వీలులేదని తీర్మానించినది. నేను ఈ నెల 17 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు సంవత్సరవర్య పుస్తకమును చెప్పుకొని నిమిత్తపు భాండాగారమునకు వెళ్లియుండిరి. అప్పుడు నా నామ స్వామిని అడుగవై కాణముచేసి దున్నుటకు కలపబడినది చెప్పి నెండ్లెను. కార్యదర్శిగారి నడుగుదమిన వారిచ్చట కొందరైరు. ఏమి యీనివేరితే చేకాభిమానము? ఆపూర్వ భావానేక? మనయాంధ్ర భావ నాశ్చరించి, గడ్డతిక్కిన యిది ప్రశ్నిచేయిన శ్రీ పంతులవారి నామమే వీరికి వినిపాడెయ్యదు. వీరి రానిదియును కాన్కోలును! అట్టివో వీరి భాతాదాగామందు గల శ్రీ శంకులవారి ఛాయావత్తును పగులగొట్టుటకు నిశ్చయించినా? వీరు పంతులవారి సంఘములను పునరుద్ధరించేరే లేకెదరా? భాండాగార పుస్తకములన్నియు పంతులవారి నామ ముద్రతో నున్నవిగదా. వానిన్నట్టి చించివేయురా? ఇకవైనను నిట్టి వివేరితములను బుట్టింపక, కార్య నిర్మాణములను నేలుకొని భాండాగారమును మందిరమున దీసికొని వచ్చెదరని నమ్ముచున్నాడను. రాజమహేంద్రవరము. భాండాగారాధిపతి.

సంకె: సమావేశమా జరుగును.

లోక

గర్భాశయ రోగనివారణి:— శ్రీలక్ష్మి గలగు
బుతుల బహిష్ట కాకుండుట, ఆకాలబహిష్ట, మేల కాస్తీ
గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత,
రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు,
ఆరికాళ్లు, అరచేతులు నుంట మొదలగు శ్రీ మత్స్య వ్యాధులు
ను తరుగును.
వెదబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ
కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ
ప్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తుర, కడుపులో చుంటు
మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి శరీరమువలన కాంతిని
ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.
వెదబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అర్క

జ్వర నివారణి బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0.
కేసరికుటీరం, ఆయుశ్యేన ఔషధశాల,
9, బందరువిధి, మద్రాసు.
బ్రాంచి : సికింద్రాబాదు & నల్లూరు.

నిరుద్ధ భారతము

భారతము పంచమ వేదము. నిరుద్ధభారతమును పంచమ
వేదమే. ఇందు మూలమూర్తిగల పుట్టుగడ. వారికిచాందాలాది
నీచనామములు కలుగుటకు కారణములు. ఆ జాతులలో
పుట్టిన మహాపురుషులు. సంఘములో వారికిగల గౌరవము.
ఇప్పుడు పంచమ లనుభవించు కష్టములు, మోసములు, అగ్ర
జాతులకు వారు పెట్టుకొన్న మొట్టమొదట, ఇంకను అనేకవిషయ
ములు గలవు. నీచజాతు లనుభవించు కష్టములు కర్మించిన
పుట్టుమునగాని మొట్టమొదట పట్టునగాని ఒక్కపద్యము
చాలును. గుండెలు నీరుచేయును. వెల రు. ౦-౮-౦
ప్రస్తుత వేదోపాధికము ౦-౧౦-౦
శీరమతి వాటకము ౦-౧౦-౦
బాలవింతకు విలాపము ౦-౮-౦
సరసర సాయనము ౦-౮-౦
రాజలేఖ-చక్కనినవల ౦-3-౦
లలిత-లలిత మైనవల ౦-3-౦
ద్రాపదీదేవి చరిత్రము ౦-3-౦

మంగిపూడి వేంకటేశ్వర,
పిప్పర, కృష్ణాజిల్లా.

గ్యాల్వీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయు
గలగు తరీఖయందు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
చునో యేదేభాగములు యేదేపనులుచేయునో అవి చెడి
పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరును యామంశము
నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
వీరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి
గర్వ మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును.
యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

క్లాసు ఆగస్టు రెండవ వారమున ప్రారంభింప బడును.
రాదలచిన విద్యార్థులు ఆగస్టునెల 31 తేదీ లోపల 10 రూపా
యలు అడ్వాన్సుగా పంపుకొని తన కొకసాసమును నిలుపుకొన
వలయును. పాఠశాలవిద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా
విసంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాల్వీ లండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

METHYLOIDS
A speedy and reliable cure for gonorrhea. Far superior to injections. Cause no pain or stricture. Promptly check the discharge. Absolutely Safe. Convenient to carry—Easy to take. Be sure you get METHYLOIDS.

"Antiseptic Throat Pastilles"
A novel and harmless treatment for common affections of the Throat and Bronchial Tubes, such as Coughs, Hoarseness, Tickling or Huskiness. Also purify the breath. Ask your Chemist for Zymole Trokeys.

శ్రీనుదాంద బ్రహ్మాండ వృక్షము

[పద్య కావ్యము.]
వ్యాధులను విరచియున్న పద్యకావ్యము. వ్యాధులను
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెల్ల వ్యాధులు నడుచుచు
యల నెట్టి పరిణామములు జరుగవలెనో మునుపేగానె
నెల్లుండే మలభేదములేక తాను మునుపేగానె
నెందో ఆవారవ్యవహారము తెల్లముగా తెలుసుకొనుటకు
విషయము తెన్నియో యిందు స్పష్టముగా వివరింపబడియున్నది.
పరమరామచరిత్రము, సురచక్రకర్త మొదలగు వారు వ్రాసిన
లిందు జక్కగ కర్మములు. ఇక్కాలపువాటి అనుభవము
బ్రహ్మాండ సిద్ధిగతులు ముందెల్లుండెని యూహించుటకు
విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నది. వ్యాధుల
గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నది. వ్యాధులను
నులభము. మంచి కాగితములపై ముద్రింపబడి నిలువబడునది.
లైందుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 5-0-0. ఈ
త్వప్రతి 5-0-0 కర్పణ చేత, నలయువాని చుట్టూ
వాయవచ్చును.
(4-12-14) జనమంచి కేమాదితర్క
తెలుగుపండితుడు, మున్సిఫర్ హైస్కూలు, గుంటూరు.

36 విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0 తపాల భర్తులు 0-3-0
రిజిస్టరు చేయబడిన "శక్తి" వెంట్రుకలు పెరుగు సుగంధకైలము.

ఇందలి రమణీయము వాసన చెప్పనలవి
గాదు. తలకు చుట్టి చుట్టుకొనిన ఇరుగు
పొరుగు యిండ్లకు కూడా వాసన యుమా
యించును. వెంట్రుకలను పెరుగ నిచ్చును.
మెదడునకు చుట్ట జేయును. కండ్లకు చల్ల
దనము నిచ్చును. కొండరు ప్రాత్యాహా పర
చింతన ఈచురును స్వేషలోగా మనో
వారమును వాసన ద్రవ్యముల చేర్చి తయారు
చేయించి వేలకొలది డబ్బీలు విక్రయించి
యోగ్యతా పుత్రములు పొందియున్నాము.
36 బహుమతుల వివరం:— శ్రీలక్ష్మి
లలో ధరించు కొప్పుపుష్ప 1, దంతపురు
వెల్, ముఖముచూచు అద్దము 1, జర్మను
రు కాటుకబరికె 1, వాసనసోపుబిళ్ల 1,
తవ్వరపడుడు! కొద్దివత్తులే గలవు! మంచిసమయము!

విరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0.
ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ తెలియజేయుటకు సులభతరమైన తేటతెలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన
వలనే భేదములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతినిధిబహుపముగ ముద్రించిన పుస్తకమిదికాదు. ఇతరులు
ప్రపంచసంగ్రామముని లోకమునకు యావత్తు యుద్ధముని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథముకాదు. "నిజముగా విరోపాఖండ
మున" జర్మని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈయుద్ధకారణములను అందరు
చక్కగా నెరుంగుటకు జర్మని యుత్పత్తి మొదలిపెట్టినవరకు జరిగినవిషయములను దున్నవి. విరోపాయుద్ధము జరుగుటకు
సరియైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటి భాగమునందు తెలుపబడిన యావత్కరణముల క్రమశ్రేణినివేరవలెను.
జర్మని, ప్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా వాంకేరి నిర్మాణము గతకాలమున విరోపాలో గలిగిన మార్పులు, జర్మని
యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యొకమత్యుండిన వింత ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములూ మాటుబాటులు జర్మని
యేకాధిపత్యము ఉచ్చరణకుండుట అధికారిజ్యంభిణము, రాజునమదము. గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనియుచేసిన పోటాపోటీలు
బాల్కన్ టర్కీయుద్ధముల ఫలితములు. విరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రీయా యువరాజు
చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుత్తరప్రయత్నములు సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధవివరములు గలవు.
విరోపా చరిత్రము నింతిదిపులముగా నిజకారణ సమాచారముగా నెరుగును నిదివరకు వ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము.
పుస్తకమును దీసి చదివినవారి కీ విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియును. ఇందులో 30 పేజీలలో విశ్రవములును,
6 భూగోళపటములును, 120 పుటల విషయము నున్నది. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమునబంపబడును.
వెంట వెంటనే తలిమ్మాభాగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో అర్థ వేదము ముద్రించిన చక్కనిప్రతిములుగలవు.
ఇవ్వబడును. చిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

కస్తూరి
విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, కాల్సిరేకు
రోగములకు, వాతములకు, చిన్నబిడ్డల దుబ్బులకు
పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వోత్త
తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కి
ప్రియమగుటచేతను, నవరస సమయములు
దొరకుట దుస్తరము. మా దీపాయందలి కస్తూ
యందితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత
వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము
తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన
నిజము తెలియగలదు. అల్లుచేయుటవలన కీర్తికస్తూ
రిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రు 3-0-0
అమృతాంజనం డిపో, 109, ప్రేమోద్ధ, బాంబాయి.
7, రంబునెట్టిది చుట్టూ

తయారైనది. యుద్ధచరిత్రము. సిద్ధమైనది.

నవత్యరాది సంచిక! నవత్యరాది సంచిక!!

ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ఆరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ నైస్యసేవ, ప్రాచీనతీచి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునందు కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రింది విషయము లో ముద్రింపబడినది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు కరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వాములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల నైస్యబలము, నాకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల నైస్యముల నిరంకుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నాకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందఱుగ ముద్రాగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర మంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను, ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు వెల 0 8 0 అర్ధసంవత్సర ,, 0 12 0 ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు ,, 1 0 0 ఇతరులకు ,, 2 0 0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) పరిఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

వనోపధి సార్వపరిల్లా

ఇది తీహానుండబట్టు పెక్కుదగ్గరను మరియు పకల చర్మిలోగమలను బాగుజేయును. కీళ్ళలోట్లు, పారవాయువుసాట్లు, కీళ్ళు, రక్తికామలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితంతు కలకు తుప్పిగలిగించును. పెక్కుదన తుప్పిపలచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన లోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మాయ్య గనుపించును. గెండు పాలు వాడిన లోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0. దీనిగుఱుమందు:- ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచు పొగమును తిందుచున్నను. భారతమధువల్లిత్రాగు (మందు) వాగవల్లిత్రేలము వైపుతకు యందు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజులకు పరిపాపుమున ప్రాప్తియు:- డాక్టరు పి.డి. సావంత్, గకర, ఫనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి. Proprietor Dr. P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

REGUM SHAHI
SAPON
37

బక తూరి ఉపయోగించుట వలన తేహామందలి యే బాగమునయుండు రోమము చెమటలకే కుర్చుగా గండును. చర్మము యొక్క మృదులగునకాంతిని కలుగజేయు (సోప్) ఇది ఒక శ్రే. నెల రోజులకు పై 18-0-0 చి.పి. ఖర్చు 40.

ప్రవచన
ఇతరులకు తంబు సంచికలు కలుగజేయ.
ఇది దన్ని దేశముల చరిత్రయు ములభముగ వ్రాసిన తగినపటములతో కథావలె వర్ణిత మగును. చందాదారులకి సంవత్సరమునకు రూ. 2-0-0. (పోస్టుతో పాటు) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరమునందు ముందుగ స్వీకరింపబడును. అనుకూలము - గా. నారిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింతాడిపేట, మదరాసు అనివా రుడు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వుమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనుటకు సూర్యమామ గమనింపుడు. శరస్వాంధ్రము మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
21, నామ్మంబేడు, బొంబాయి.

జీరకసాయము:- ఈమూత్రలను సేవించుట వలన అన్నము ఉచితముగను, జీర్ణకోశ పరిస్థితి సావము క్రమముగ గలుగును. ములబడ ము మానును. 25 మా. నెల జబ్బి 1-1 వెల 1-4-0 అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

సవిననాటకము రసవంతము.
సంగీత విరసేన విజయము.
ఇది నవరసభరితము, శృంగార, శోక, రస ప్రధానముగు నాలుగంకముల చక్కని నాటకము. ఇదిపండిత పామరుల కెల్లరకును విశదమగునటుల ములభ తైలిని వ్రాయబడినది.
వలయువా రీదిగువ అడ్రెస్సులకు వ్రాసి తెప్పించు కొనవచ్చును. వి. పి. ఖర్చులు కొను వారే భరించవలయును. 12 పుస్తకములు ఒకే దఫాను కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమతిగా నియ్యబడును. దీని వెల రూ 0-8-0 లు.
ఆకుల పాపారావునాయుడు,
కల్లివర్ రాజమండ్రి.
Or
పిల్లార శెట్టి లక్ష్మీపతిరావునాయుడు,
జవలెపల్లెం, కాకినాడ.

మద్రాసు నస్యము.

రూ. అ.	రూ. అ.
మేలైన మద్రాసు నస్యము 1-12	మనవనకల్పం పెద్దబుడ్డి 0-4
నీకే (కులములు 120) 8-4	డిటో డజ్జు బుడ్డి 2-0
వ్యాపారముల మాత్రం 3-0	తాంబూలముకు మనవన
అరవీశ అందరికి 1-10	పాగాట టిక్ 1-1 0-4
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.	డిటో డజ్జు బుడ్డి 2-8

కాట్టలూగు ఉచితము.
యక్ష. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,
తపాలవెట్టి నెం 188 రు, మద్రాసు.

ఇశాం! ఇండియానుహిమ. ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా దేశముయొక్క విస్తీర్ణ విశేషములను అనేకకాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక జ్ఞేయమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ ములో జన్మించిన ప్రతిమనమ్యుడును అవశ్యముగా జగన కలయును. ఈ పుస్తకమునకు ఖైలేదు. తిహాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్ర ము: శే. కి. గోవింద్,
ఆతిథినిగ్రహ డి. ప. ధారయము, 157 గ్రాడ్జి,
98 మాంటుకోడు, మదరాసు.

టానికులకు రాణి.
మదనమంజరి మూత్రలు.
మును కుప్పి చేయుటకుండున గర్భింనుట యందును సమస్తకర్మము పుష్కలము మొదలగు వ్యాధులకు పోగొట్టుటకుండున నిచ్చుటకుండును నాటిలేవని.
40 మూత్రముల డిట్టి క్రమము రూ 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
20 చీనాబజార్ కోడు మదరాసు.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
మద్రాసు వ్యాపారము కుస్తు.
పిల్లార శెట్టి లక్ష్మీపతిరావునాయుడు
న కవనవచనములు ఇచ్చుటకు
బర్మానైట్లు, బొంబాయి, ముగ్గురకా శెంకులున్ను వెక్రొందియులు
కావలసినవాడు
ఫరం
మాకు
పురుషి